KIZIL ÇÖL

antonioni

MICHELANGELO ANTONIONI

KIZIL ÇÖL

İtalyanca aslından çeviren :
EGEMEN BERKÖZ

UĞRAK KİTABEVİ YAYINLARI

GİRİŞ YAZILARI

ANGELO RIZZOLI
MONICA VITTI
ile
RICHARD HARRIS'i
MICHELANGELO ANTONIONI'nin filmi
K I Z I L Ç Ö L ' de
sunar
diğer oyuncular:
XENIA VALDERI
CARLO CHIONETTI
RITA RENOIR
ile
LILI RHEIMS
ALDO GROTTI
VALERIO BARTOLESCHI
EMANUELA PALA CARBONI
ve
BRUNO BORGHI
BEPPE CONTI
GIULIO COTIGNOLI
GIOVANNI LOLLI
HIRAM MINO MADONIA
GIULIANO MISSIRINI
ARTURO PARMIANI
CARLA RAVASI
IVO SCHERPIANI
BRUNO SCIPIONI C.S.C.
konu ve senaryo:
MICHELANGELO ANTONIONI
TONINO GUERRA

Müzik :
GIOVANNI FUSCO
söyleyen :
CECILIA FUSCO
yöneten :
CARLO SAVINA
C.A.M. Müzik Yapımevi
elektronik müzikler :
VITTORIO GELMETTI'nin
bireşimlerinden alınmıştır
görüntü yönetmeni :
CARLO DI PALMA A.I.C.
sahneleri hazırlayan :
PIERO POLETTO C.S.C.
kurgu :
ERALDO DA ROMA
giysileri hazırlayanlar :
GITT MAGRINI
BATTISTONI
DE LUCA
ZENOBI
ses :
CLAUDIO MAIELLI
RENATO CADUERI
mikrofon :
MARIO BRAMONTI
yönetmen yardımcıları :
GIOVANNI ARDUINI
FLAVIO NICOLINI

içmimar	SERGIO DONA'
makyajcı	FRANCO FREDA
berber	GIANCARLO DE LEONARDIS
kamera yönetmeni	DARIO DI PALMA

kamera yardımcıları	ALBERTO SPAGNOLI GIANNI ANTINORI
oaskı sekreteri	SERENA CANEVARI
yapım denetçileri	RODOLFO MARTELLO DINO DI SALVO
yapım sekreteri	EROS LANFRANCONI
fotoğraflar	GLAUCO CORTINI SERGIO STRIZZI
kurgu yardımcısı	MARISA MENGOLI
terzi	PAOLA CARLONI
makinist	ROMOLO ROMAGNOLI
elektrikçi	EMIRO RUBEO

yapım yönetmeni :
UGO TUCCI A.D.C.

Sardegna'da, Budelli adasındaki kırmızı kumluğundan yararlanmamızı sağlayan Milano'dan Piero Tizzoni'ye teşekkür ediyoruz.

KIZIL ÇÖL, Film Duemila - Cinematografica FEDERIZ - ROMA ile FRANCORIZ-PARIS'in EASTMANCOLOR ve TECHNICOLOR tekniğiyle birlikte hazırladıkları bir İtalyan-Fransız ortak yapımıdır.

sesalımı

INTERNATIONAL RECORDING
WESTREX RECORDING SYSTEM
ve
C.I.D.'in katılmasıyla
yapımcı :
ANTONIO CERVI

yönetmen :
MICHELANGELO ANTONIONI

SENDİKACI : Romeo Salviati, içerde ne yapıyorsun? Sen bir yönetici değilsin, çocuklarının karnını doyurmak için çalışan bir işçisin. Dışarı, bizim yanımıza gel, karın evden çıkmağa utanıyor, senden utanıyor karın...

Grev kaçağı, elleri cebinde, yalnız, fabrikanın iç alanına giden ıssız yolda yürür. Bir an hoparlöre doğru döner, sonra yine önüne bakarak aynı tempolu adımlarla yürümesini sürdürür.

Giuliana, bu arada fabrikanın girişine doğru ilerleyen grevcilere bakar : böyle şeylere alışıktır. Birden, bir otomobile yaslanmış, francala yiyen genç bir işçi görür. O da yemek ihtiyacı duyar ansızın, sinirli bir açlıkla midesi büzülür, bir saniye daha bekliyemiyecekmiş gibi gelir. Böyle anlarda muhakkak yemesi gerektiğini bilir Giuliana. Şaşkındır, işçiye, francalaya bakmaktadır hep, sonra çocuğunu bütünüyle unutarak delikanlıya doğru yönelir.

GIULIANA : Affedersiniz... nerden aldınız onu?

İşçi şaşkın şaşkın bakar ona.

İŞÇİ : Yolçatıdaki bakkaldan.

Kafasında uzaklığı hesaplıyan Giuliana bir korku tepkisi gösterir.
Kekeler:

GIULIANA : Satar mısınız onu bana?

İşçi daha da şaşırmıştır.

İŞÇİ : Başladım ama...

Giuliana kendini tutamaz artık. Bir atılışla delikanlının elinden ekmeği kapar, sinirli hareketlerle çantasını karıştırır, para çıkarır.

GIULIANA : Önemli değil.
İŞÇİ : Yo yo, ama...
GIULIANA : Yok, alın... Valerio! Gel... Al, ister misin?

İşçinin eline ikibin liret koyan Giuliana ekmeği ağzına götürür. Ama sonra, birden utanmış gibi, bir suç ortağı bulmayı dener, oğluna verir ekmeği. Bir baş hareketiyle istemediğini belirtir o da. Allakbullaktır, içgüdüsüne hakim olacak durumda değildir zaten Giuliana, uzaklaşır.

İsle örtülü bir bodur çam korusunun ardında, siyah kalıntı yığınlarının yanına sığınır, tıkanırcasına yemeğe başlar. Öylesine açgözlüdür ki nerdeyse soluğu kesilecek gibi olur. Küçük kutu ve kaplara serpilmiş is yığınlarından dumanlar tütmektedir.

Oğlu Valerio koşarak gelir. Giuliana aceleyle dudaklarını temizler, sonra, hiçbir şey olmamış gibi çocuğun elinden tutup gezintiye yeniden başlar.

Ugo'nun fabrikası, bütünü. İç. Gündüz.

Her yanda, duvarlar boyunca elektronik makineler, koyu renk bir çevre. Ortada komuta masası. Pencere yok. Makinaların sürekli uğultusu. Birkaç kişi makinalara bakıp notlar almaktadır.

Ugo telefondadır, mutabık olduğu sözler dinleyen

biri gibi başıyla evet işaretleri yapmaktadır. Bir iç siren birden alârm verir ve bir kadranda bir ışık yanar. Bakmağa gelen bir işçi Ugo'ya bildirir:

İŞÇİ : Buharın ısısı biraz arttı, mühendis bey.

Ugo telefonu dinlemeyi bırakır:

UGO : Yakıcıları düşür.

Sonra, ondan bir adım ötede ayakta duran Corrado'ya döner:

UGO : Her gün iş için başvuranlar oluyor ama hiçbiri dışarısı için değil diyor. Onlar da gönderecek işçi bulamamaktan deli gibiymişler...

Telefona cevap verir:

UGO : Hayır, bir arkadaş için.

SAROM bürosu. İç - dış. Gündüz.

Bir pencereden iki büyük koyu renk havuz görünür. Büroda herşey bembeyazdır. Madeni bir yazı masası arkasında oturan bir adam telefonla konuşmaktadır, Ugo'yla konuştuğu bellidir.

MEMUR : Ama niçin seninkilerden vermiyorsun ona?

Ugo'nun cevabına gülümser. Sürdürür:

Beltrami'yle konuştun mu? Bekle, çağırıyorum şimdi, başka bir şey de konuşmam lâzım zaten.

İç telefonun düğmesine basar. Bir kadın sesi cevap verir.

KADIN SESİ : Evet...
MEMUR : Carbon Black'i arayın bana.
KADIN SESİ : Şimdi, mühendis bey.

İs çuvallama salonu. İç. Gündüz.

Bütünüyle siyah büyük bir salon. Ortada, tavandan, doldurulacak torbaların asıldığı, havuzların koni biçimindeki dipleri inmektedir. Hava isten tüllenmiştir.

Başında beyaz bir miğferle Beltrami çalan telefona yaklaşır, ağızlığı alır ve konuşur.

BELTRAMİ : Beltrami, siz kimsiniz? O, merhaba...

Karşı tarafta konuşanı dinler sonra, kımıldanır. başını sallıyarak konuşur:

BELTRAMI : Olsaydı belki.

ANIC Yönetim büroları. İç - dış. Gündüz.

Fabrikasının panoramasının göründüğü büyük bir camın yanında telefon çalar. Bir yönetici cevap vermeğe gider.

YÖNETİCİ : Kusura bakma, toplantıdalar... Rica ederim.

Birkaç dakika dinler, sonra gülümsiyerek cevap verir.

YÖNETİCİ : Deli misin? Lâfı bile edilmez. Bir devlet kurumu burası : işten çıkarma yok.

Ugo'nun fabrikası, bütünü. İç. Gündüz.

Ugo bir dakika daha telefonu dinler, sonra alıcıyı yerine koyar. Corrado aynı yerde beklemektedir.

UGO : Anic'te de yapacak bir şey yok. Demiştim sana. Şunları al, unutmadan.

Makine salonuna doğru yürürlerken isimler yazılı bir kâğıt verir Corrado'ya.

UGO : Uzmanlaşma kursu gören elemanların listesi. Bize geleceklerdi ve sonra, tersine... Çok iyi elemanlar. Şu Boni, örneğin, bir bölüm şefi şimdi.

Corrado kâğıdı okumaktadır.

CORRADO : Ferrara'da mı? Yetmiş seksen kilometre olmalı.

UGO : Gerekirse Sicilya'ya bile gideriz onları almağa.

Camlı kapı, çoğunlukla beyaz ya da aliminyum rengi makine ve tüplerle dolu bir salona açılır. Döşeme, alttaki salonların göründüğü bir parmaklıktır. Kulakları sağır eden bir gürültü. İki arkadaş konuşmak için seslerini yükseltmek zorunda kalırlar.

Bir merdivenden bir kadın iner. Giuliana'dır bu. Bir türbinin hava deliğinden çıkan şiddetli rüzgârdan şaşırmış gibi durarak gözleriyle iki adamı arar. Kendinden birkaç adım ötede görüp onlara doğru yönelerek aceleyle kocasına:

GIULIANA : Seni arıyordum.

Corrado dikkatle bakar kadına. Ugo onları tanıştırır:

UGO : Mühendis Corrado Zeller. Karım.

Giuliana, nezaket sözleriyle vakit kaybetmemeğe açık bir dikkat göstererek, aceleyle elini sıkar ve kocasına :

GIULIANA : Bak, büroda bekliyorum seni.

Corrado'nun elini sıkmadan, selâm bile vermeden gider. İki adam yeniden konuşmağa başlıyarak çıkışa doğru yürürler.

UGO : Evet.

Ugo'nun fabrikası, bütünü. Alan. Dış. Gündüz.

Corrado ve Ugo, salonun dibindeki bir kapıdan fabrikanın altında biriktirilmiş pasla kıpkırmızı bir havuzun yanında açıklığa çıkarlar. Ugo başladığı konuşmayı sürdürür:

UGO : Belki yol buz tutmuştu... kışın soğuk günleriydi... Ama o hep dalgındır, hep havalardadır aklı. Bereket versin kamyon fren yapmış.

CORRADO : Kötü bir şey olmadı ya?

UGO : Çok değil, Allahtan. Birkaç bere. Bir şok en önemlisi, korkunç bir şok. Bir aydan fazla klinikte tutmak zorunda kaldılar ve hâlâ...

Kelimeyi arar.

.. hafızasını toplıyamıyor. Şimdi bir dükkân açmak istedi, ama ne yapmak istediğini bilmiyorum. Alighieri sokağında. Ayrıca uygun da görünmüyor bana.

CORRADO : Niçin?

Ugo, bazı şeyleri söylemek istemez gibi, susar. Çekiç sesleri duyan Corrado gözlerini kaldırır. Yanında durdukları havuzun üstünde bir işçi çalışmaktadır. Ugo gülümser.

UGO : Onlara boşuna gözdikme. Burda avlanmak yasak.

Corrado birkaç adım atar. İleriye doğru bakarak durur.

CORRADO : O siloları babamın yaptığını biliyor musun?

Fabrikanın birkaç yüz metre ilerisinde, gri göğün önünde görünen bir sıra çok yüksek havuzu gösterir.

UGO : Bu işlerle ne uğraşıyorsun anlıyamıyorum. Maden mühendisi değil miydin sen?

Corrado başıyla evet diye işaret eder.

CORRADO : Aşağılara inmek düşüncesiyle başlamıştım, tersine yukarıya çıkıyorum. Ne yaparsın, böyle işte.

Önce toprağı, sonra yine siloları gösterir.

CORRADO : Babam ölünce şirket benim omuzlarıma kaldı ve böylece...

Önce hafif bir duman çıkar fabrikanın yan duvarından, sonra ıslık çalan bir bulut halinde, şiddetle buhar fışkırır, göğün gri ışığını, siloları, barakaları, dipteki kımıldayan işçileri örter. Islık gittikçe daha hızlı, dayanılmaz olur. Buhar yığını, atom bombasının mantarı gibi, şaklıyarak ve dönerek göğe doğru yükselir. Ugo, bu işlemin nedenini sakin bir tavırla açıklarken, Corrado elleriyle kulaklarını tıkar.

Giuliana ve Ugo'nun evi. İç. Dış. Akşam.

Giuliana, kucağında çocuğu, oturma odasındadır. Dışarısı karanlık.

ÇOCUK : Sonra?.

GIULIANA : Sonrası ne? Gerisini yarın anlatırım. Şimdi uykuya.

Çocuk kollarından sıyrılır, koltuğun kolluğuna çıkarak sırtına yaslanır, bu karardan kurtulmak ister gibi.

GIULIANA : Uykuya gidiyoruz, hadi...

Çocuk kımıldanmaz.

ÇOCUK : Hayır!...

GIULIANA : Nasıl hayır? Hadi, Valerio! İplik yumaklarını hazırlamak için zaman bırakmalıyız onlara, yoksa uçurtmanın nereye gittiğini nerden biliriz?

Çocuk uyumamakta dayatır.

ÇOCUK : Karı beklemek istiyorum. Okulda bayan bugün geleceğini söyledi.

GIULIANA : Gecikmiş olacak, yarın gelir artık.

ÇOCUK : Senin hoşuna gitmiyor mu kar?

GIULIANA : Gidiyor, dışarda olduğu için.

ÇOCUK : Ya içerde olsaydı, hoşuna gitmez miydi?

GIULIANA : Ne ilgisi var? Kar içerde olmaz. Sonra, dışarda güzeldir... Gidelim... hadi... Gel!

Çocuk razı olmuş gibidir. Ata biner gibi annesinin sırtına tırmanır. Giuliana onu sırtında tutarak kalkar.

ÇOCUK : Nerden geliyor?

GIULIANA : Gökten, nerden gelsin istiyorsun?

ÇOCUK : Ama nasıl geliyor?

Giuliana odanın içinde döner.

GIULIANA : Yalnız başına, yürüyen biri gibi.

ÇOCUK : Ne kadar yürüyor, kim bilir?

GIULIANA : Çok yürümüyor, sürekli, durmadan geliyor çünkü.

ÇOCUK : Nasıl durmadan geliyor?

GIULIANA : Sırada gidiyor çünkü, hep bir başkası oluyor önünde. Yatağa, hadi!.

Çocuk sırtından kayarak iner ve pencerenin köşesindeki bir uzayadamı başlığını giyer.

ÇOCUK : Hayır.

Öfkelenmeğe başlayan Giuliana sesini yükseltir.

GIULIANA : Gideceksin ama. Hadi yürü, kapris yapma.

ÇOCUK : Bana bir milyon verirsen gelirim.

GIULIANA : Bir milyon mu? Babana verdiririm, bende yok o kadar. Belki onda da yoktur.

Elinden yakalar ve sürükleyip götürür.

Giuliana'nın evi. İç. Gece.

Giuliana ve Ugo evlilik yataklarında uyumaktadırlar. Oda, sahanlıkta yanan bir elektrik lâmbasının yarı aralık kapıdan giren ışığıyla hafif aydınlıktır. Saat sesi ne ya da bilinen hiçbir şeyin sesine benzetilemiyen net ve ritmik bir tik tak bölmektedir sessizliği.

Giuliana sıçrayarak uyanır. Doğrulup yatakta oturur. Soluk soluğadır. Yüzü, korku değil, korkudan da güçlü bir sıkıntıyla gergindir. Kendi ısısını anlamak ister gibi elini boynuna, alnına götürür. Yutkunur. Kımıldar. Derin derin nefes alır, soluğunun telâşlı ve hızlı ritmini yavaşlatmak için. Komodinin üstündeki ilâç kutuları ve şişeleri arasında dereceyi arar sonra, koltuğunun altına koyar. Karyolanın baş tarafına sırtını dayayıp öyle kalır. Gittikçe odayı dolduran, rahatsız edici olan tik tak'ın ancak şimdi farkına varır. Kalkar, omzuna hafif yünlüden beyaz bir sabahlık alıp sahanlığa çıkar: tik tak sesi kapısı aralık başka bir odadan gelmektedir.

Giuliana yaklaşır, kapıyı yavaşça iter. Çocuğun odasıdır burası. Karanlıkta döşemeye düşen ince bir ışık oynamaktadır. İleri geri yürüyen bir robottur bu : soğuk mekanik yüzünde küçük kırmızı bir lâmba ve kırmızı gözleri parlamaktadır. Giuliana girer ve robotu söndürür. Sonra, çocuğa yaklaşıp bir eliyle, kararsızca, okşar. Yataktan ayrılır, kapıyı kapayıp çıkar. Bütün bunları

koltuğunda derece, kramp girmiş gibi kasılı kolunun üzerine bükülmüş olarak yapar.

Sıkıntısı geçmişe benzememektedir. Merdivenden iner, fakat birden demir tarabzana sarılıp, gözlerini, sahanlığı almış olan karanlıktan korkmuş gibi açarak, durur. Yeniden sahanlığa doğru atılır, dereceye bakar, oturur. Boğuluyormuş gibi gelir. Bacakları ve gömleğinin önü açılır bir boğulma duygusuna karşı umutsuzca savaşırken.

Yatak odasında Ugo uyanır. Karısını yanında görmeyince uykulu bir halde kalkıp kapıya çıkar. Birden yeni bir bunalıma düşmüş olabileceği gelir aklına, Giuliana'ya yaklaşır. Sakin, önünde diz çöker, dereceye bakar. Küçümsemek isteyen bir tonla konuşur:

UGO : Birkaç derece...
GIULIANA : Otuzaltı sekiz... nerdeyse otuzyedi.

Ugo, cevap olarak sadece bacaklarını okşar, yüzünde niyetini gizlemiyerek.

GIULIANA : Yatakta olduğumu, yatağın kımıldadığını görüyordum düşümde. O zaman baktım ve gördüm ki akan kumlar üzerindeyim... ve aşağıya... aşağıya gidiyordu...

Koruyucu bir tavırla gülümser Ugo, okşamayı sürdürerek. Sonra şefkatle, boynundan öpmeğe başlar. Giuliana farkına varmamış görünür, fakat Ugo gittikçe daha az şefkatli ve daha açık biçimde tutkuyla direttiğinden duygusuz kalmaz; önce kollarından kurtulmak istemekle, sonra hafif ürperişlerle, daha sonra kalkıp koca-

sından ayrılmakla gösterir bunu. Ama yenilgiyi kabullenmez Ugo, ona yetişip yeniden kucaklamağa başlar. Giuliana nerdeyse acıyla kıvranarak yine karşı koymağa çalışır, ama kucaklamanın ve bunu izleyen öpüşün tadı üstün gelir.

Giuliana'nın dükkânının sokağı. Dış - İç. Gündüz.

Corrado gelir ve durur. Havasıyla Giuliana'nın dükkânının kapısı olduğunu gösteren bir kapıya yaklaşır: kapı kapalıdır. Camlar çok pistir. Corrado görünmeden içeri bakmayı dener. Camları temizler, eliyle ışığa siper yapar. Ama bu durumdaki camlarla dükkânın içini görmek olanaksızdır. Kapıyı açmayı dener o zaman ve yavaşça açılıverir kapı.

Aralıktan içeri kayan Corrado, odanın ortasında, arkası kapıya dönük ayakta duran Giuliana'yı görür. Hemen yeniden kapar kapıyı ve duvara dayanarak uzaklaşır.

Bir an sonra kapıda Giuliana belirir.

GIULIANA : Beni mi arıyordunuz?

Corrado şaşırmış, ne yapacağını bilmez durumdadır.

CORRADO : Burdan geçiyordum... girdiğinizi gördüm.

Sessizlik. Ara vermeden yeniden başlar:

Hayır, doğru değil. Bir yalanla başlamak istemiyorum.

GIULIANA : Neye başlamak?

Corrado iyice şaşırmıştır. Kekeler:

CORRADO : Hiç... konuşmağa... Üzülüyorum ki...

Giuliana'nın artık onunla ilgilenmediğini ve içeri girmek üzere olduğunu görerek durur.

Giuliana'nın dükkânı. İç. Gündüz.

Giuliana odanın ortasında durur, çevresine bakınır. Kendi düşüncesine dalmıştır. Bölgenin sert iklimine göre pek hafif bir elbise ve siyah bir şal vardır üzerinde. Paltosu bir taburenin üstündedir, odanın tek eşyası olan bir taburenin. Gerçekten, pencerelerin dibinde yere dizilmiş boya kutuları sayılmazsa oda bomboştur. Kaba tuğladan döşemede bir çok leke vardır.

Giuliana döner, kesinlikle sakin bir tonla, kendi kendine konuşur gibi duvara bakarak:

GIULIANA : Mavi daha iyi olur belki.

Corrado, biraz rahatlamış, ona doğru ilerler.

CORRADO : Ne mavi?

GIULIANA : Duvarlar. Tavan da yeşil. Rahatsız etmeyecek soğuk renkler.

Corrado bu sözlerin anlamını kavrıyamaz.

CORRADO : Rahatsız etmek?

GIULIANA : Evet, satılan şeyler... eşyalar...

Sessizlik. Corrado dikkatle dinlemektedir. Giuliana ise bütünüyle düşüncelerinin akışına kaptırmıştır kendini. Birden sorar:

GIULIANA : Burda ne satmalıyım dersiniz?

CORRADO : Ama nasıl, bilmiyor musunuz?

GIULIANA : Seramikler hoşuma giderdi, ama hiç anlamam... hiçbir şey bilmiyorum...

CORRADO : İki adım ilerde Faenza var : seramikleri ünlüdür.

GIULIANA : Evet, işte... bunu not etmeliyim.

CORRADO : Neyi not etmelisiniz?

Giuliana'nın sinirli ve ilgisiz tavrının verdiği şaşkınlığı hoşlanarak karşılar Corrado. Giuliana çantasından bir not defteri çıkararak açıklar:

GIULIANA : Faenza...ya gitmeyi...

Bunu yazmak üzereyken defterdeki başka bir not dikkatini çeker.

Üzgün bir halde:

GIULIANA : Aman Allahım! Bir sürü yere telefon edecektim!...

Notları okumağa devam ederek bir köşede yerde duran telefona yaklaşır. Corrado bütün hareketlerini izler. Numarayı çevirişine bakar, sonra oyalanmak için tavana ve duvarlara bakarak odada gezinmeğe başlar. Ama o telefon etmeden birden alıcıyı yerine bırakır ve Corrado'ya doğru gelir. Büyüyen bir merakla gözlerini, birden bir düşünceye dalan Giuliana'nm yüzüne diker Corrado.

GIULIANA : Ugo benden sözetti mi?

Corrado duraksar.

CORRADO : Hayır, yani... bir çocuğunuz olduğunu söyledi bana... evli olduğunu biliyordum ama, kiminle olduğunu...

GIULIANA : Başka?

Corrado hâlâ duraksamaktadır.

CORRADO : Ee, dükkânı da...

Giuliana doğru söyleyip söylemediğini anlamak için ona diker gözlerini. Mamafi bir an sonra gidip tabureye oturmak için uzaklaşır. Soğuktan titrer. Corrado koşar, mantoyu eline alıp omuzlarına koymağa davranır. Birden kalkar Giuliana, ilgilerine ani bir merak göstererek

GIULIANA : Bakın, ne zaman geldiniz siz?

Corrado'nun uzattığı mantoyu alıp omuzuna koyacağına yine taburenin üzerine bırakır.

Ani konu değişmesi ve ona karşı gösterdiği beklenmedik ilgi Corrado'yu gülümsetir. Bir parça hoşnutluk da vardır bu gülümsemede.

CORRADO : Bu sabah. Valizlerim arabada daha. Niye sordunuz?

GIULIANA : Otelde yer buldunuz mu?

Corrado gittikçe şaşkın ve hoşnut, sözünü keser.

CORRADO : Ama, düşünmeyin bunu.

GIULIANA : Ne yapıyorsunuz siz?

CORRADO : Nasıl ne yapıyorum?

GIULIANA : Nerede oturuyorsunuz? Bologna'da mı?

CORRADO : Hayır, Milâno'da kalıyorum. Trieste'liyim ben. Küçükken ailem Bologna'ya yerleşti, sonra Milano'ya gittim, şimdi yine Bologna'ya döndüm. Ama oradan da ayrılmam gerekiyor. Velhasıl karışık biraz.

Corrado bir oyunu açıklamış gibi gülümser. Ama Giuliana diretir:

GIULIANA : Niçin karışık?

CORRADO : Gerçek şu ki bu iki yerde de kalmak istemiyorum. Ve şimdi yine gitmeğe karar verdim.

GIULIANA : Nereye gidiyorsunuz?

Corrado cevap vermek üzereyken Giuliana yine onunla ilgilenmeyi bırakır ve çantasını toplayıp mantosunu giyer. Kapıya doğru yürür. Corrado peşinden gider. Eşikte Giuliana ona yol verir ve kapıyı dışardan kapamak için anahtarı kilitten çıkarıp o da dışarı çıkar.

CORRADO : Işığı yanık mı bırakıyorsunuz?

GIULIANA : Evet, daha iyi.

Dükkânın içinde, dipte, tavandan sarkan bir lâmba parlamaktadır, gerçekten.

Giuliana'nın dükkânının sokağı. Dış. Gündüz.

Corrado, camlı kapıyı özenle kilitleyen Giuliana'yı gözler. Sonra onunla birlikte sokağa doğru yürür. Biraz rüzgâr vardır. Bir gazete yaprağı gelip Giuliana'nın ayaklarına takılır, okumak için eğilir o da.

GIULIANA : Düşünün bir, bugünün.

Nerdeyse acıyarak bakar gazeteye, ayağının ucuyla dokunur, sonra bırakır ve gözleriyle izler. Gazete kayıp gider. Giuliana, başlangıçta hızlı attığı adımlarını yavaşlatarak yeniden yürümeğe başlar. Birkaç metre ötesinde çekirdek, kestane, yemiş, v.s.... satan bir işportacı ve tezgâhının yanında da boş bir iskemle vardır. Kendini adetâ bırakıverir Giuliana iskemlenin üzerine. Kırışık esmer derili yaşlı adam, tezgâhın öbür tarafında, soğukkanlı, haşlanmış kestaneleri karıştırır. Kuşkulu bir göz atar Giuliana ona.

CORRADO : Yorgun musunuz?

Başıyla evet diye işaret eder Giuliana.

GIULIANA : Hep yorgun hissediyorum kendimi... hayır, her zaman değil, ara sıra.

Başına dokunur. Ateşin üstünde kestaneleri çeviren yaşlı adama doğru gözucuyla bakar, sonra kendini bıraktığına pişman olmuş gibi kalkar ve kendini ciddi bir tavır takınmağa zorlayarak yürür.

GIULIANA : Nereye gidiyoruz?
CORRADO : Bilmiyorum, sanıyordum ki siz...

Giuliana bir kahkaha atar, ama birden ciddileşir sonra:

GIULIANA : İyi günler, öyleyse.
CORRADO : Sizi götüreyim... arabam var...

Ama Giuliana yanıtlamaz bile. Duvarın hemen dibinden, sürünerek, uzaklaşmaktadır. Büyülenmiş gibi

bakar Corrado. Birkaç metre sonra Giuliana döner ve böyle uzaktan:

GIULIANA : Siz ne yapıyorsunuz şimdi?

CORRADO : Nebileyim... Ferrara'ya gidecektim.

GIULIANA : Hemen mi? Şimdi eve gitmem gerekiyor çünkü... Ama, öğleden sonra, belki...

Corrado cevap vermeden önce onu bir süzüp gülümsemeden edemez.

ANIC sitesi. Dış. Öğle.

Giuliana ve Corrado otomobilden inip düz, çıplak tarlaların ilerisinde yükselen büyük yapılardan birine girmek için yürürler. Soğuk. Binanın önünde balık dolu bir yük arabası durmaktadır. Balıkçı ellerini yılan balıkları yığınına daldırıp terazinin üstündeki sarı kâğıda bunlardan koyar. Yanında iki kadın vardır. Biri:

KADIN : Onlardan istiyorum.

İçindeki yılan balıklarının daha az kımıldadığı bir sandığı gösterir.

BALIKÇI : Bunlar daha canlı. Daha pahalı.

KADIN : Önemli değil, ben ötekilerden istiyorum.

Balıkçı kâğıdı teraziden alır ve başka bir kâğıdı canlı balıklarla doldurmağa başlar. Bunu yaparken elinden bir balık kayıp Giuliana'mn ayağının dibine düşer. Giuliana haykırarak öbür tarafından bir bahçenin yeşilliği görünen binanın kapısından koşarak geçer, kaybolur.

Corrado gülerek peşinden gider. Hâlâ ürpermektedir Giuliana.

CORRADO : Nasıl yiyorsunuz öyleyse?
GIULIANA : Allah göstermesin!

Yeniden ürperir.

GIULIANA : Asla, hiçbir çeşidini yemem balığın.
CORRADO : Zavallı kuzucuklar ya da tavukçuklarsa... ya da inekler... iğrendirmiyor mu sizi?

Corrado şaka etmektedir ama Giuliana hissettiği hakkında tam bir fikir vermek ister.

GIULIANA : İyi açıklıyamadım. Yalmzca hoşuma gitmediklerini söylemek istiyorum. Tadı değil, kendileri hoşuma gitmiyor, balıkların. Öyle yapışkan...

Sadece düşünmek bile sıkıntı veriyormuş gibi ellerini oynatır. Corrado yine güler.

CORRADO : Oysa ne şaşılası şeylerdir. Denizin dibinde... orda, dipteki uçurumlarda saydam balıklar vardır. Bunu biliyor muydunuz?

Giuliana yeniden ürperir.

GIULIANA : Ne olur, sözetmeyin bunlardan. Korku veriyorlar bana. Ne kadar korktuğumu düşünemezsiniz.
CORRADO : Bir hayvanı yemeniz için hoşlanmanız gerekiyor demek ondan... sevmeniz...
GIULIANA : Evet, belki öyle.

CORRADO : Örneğin?

GIULIANA : Bilmiyorum.

CORRADO : Güvercinler... belki piliçler de, küçük yumuşak incecik...

Birden Corrado'nun sesindeki alaycı edanın farkına varan Giuliana itiraz eder.

GIULIANA : Alayı bırak canım!

Konuşmayı sürdürerek bir apartman kapısından içeri girerler.

İşçinin evi. İç. Öğle.

Giuliana merdivenleri çıkmağa başlar.

CORRADO : Beni de yer miydiniz?

Giuliana gülümser.

GIULIANA : Seni sevseydim...

Böylesine birden ve mazeretsiz «sen»e geçiş vurur Corrado'yu. Ciddileşir.

Şimdi bir kapının önünde durmuşlardır. Güzel yüzlü ve vücutlu, ama günlük tasalarla oldukça yıprandığı da belli olan, orta yaşlı bir kadın açar kapıyı.

CORRADO : Mario evde mi bayan?

Güvenmiyerek bakar kadın.

KADIN : Hayır.

CORRADO : Ne zaman döner?

Kadın dönüp büfenin üzerindeki saate bir göz atar.

KADIN : Birazdan. Ama geciktiği de olur bazan.

Şimdi Giuliana'yı incelemektedir kadın.

CORRADO : Bekliyebilir miyiz?
KADIN : Tabii...

Biraz isteksiz, girmeğe davet eden bir hareket, hep güvensiz.

Çok temiz bir ev. Az ve zevksiz eşya. Bir köşede televizyon, kapının yanındaki duvarın önünde renkleri canlı bir divan. Perdelerin arkasında ışık, ötesinde şimdi Corrado ve Giuliana'nın bulunduğuna benzer diğer apartman yüzlerinin yükseldiği çayırların üstünde. Yalnızlık duygusu, ağır bir sessizlik. Giuliana çevresine bakınır. Küçük bir koridorun dibinden yaşlı bir adam geçer, camlı bir kapının arkasında kaybolur. Evdeki tek canlı, hareketli şey o kadındır. Giuliana bakar : evi düzene koymak için bir şeyler yapmaktadır; bir iskemlenin yerini değiştirmekte, konuklara ışık gelmesi için perdeleri açmakta, masanın üstünde unutulmuş bir yün yumağını, bir bez parçasını kaldırmaktadır. Bunları en önemli oldukları için değil de konukları gözlemesine yaradıkları için yapıyor gibidir. Birkaç dakika sonra, kendine yeniden gelir gibi, evsahibeliği görevine dönerek:

KADIN : Rahatınıza bakın. Biraz şarap ister misiniz?
CORRADO : Teşekkürler, zahmet etmeyin.
GIULIANA : Ben istiyorum.

Corrado, şaşkın ve eğlenmiş gibi bakar ona. Kadın

başka bir odada kaybolur, evden kaybolmuştur sanki. Hiçbir gürültü duyulmaz. Corrado büfenin camına dayanmış bir fotoğrafı inceler: boşluğa asılı gibi çok yüksek bir iskeleye tırmanmış beyaz miğferli bir işçidir bu. Giuliana ise, bakışları kadının çıktığı kapıya dikili, öyle kalmıştır. Düşünceli, divana oturur. Birden Corrado'ya döner.

GIULIANA : Gerçeği söyle bana, sana anlattı mı?
CORRADO : Kim?
GIULIANA : Ugo, kazayı.
CORRADO : Ee... evet... Ama ağır bir şey olmadı, değil mi?

Giuliana başıyla hayır diye işaret eder.

CORRADO : Şok yüzünden bir süre klinikte kaldığını söyledi bana.

Giuliana evet diye işaret eder. Biraz sonra:

GIULIANA : Bir kız tanıdım.
CORRADO : Nerde?
GIULIANA : Orda.
CORRADO : Klinikte mi demek istiyorsun?
GIULIANA : Evet. Çok kötü durumdaydı.

Corrado devam etmesini bekler ama Giuliana durur. Gözleri ileri, öne dikilidir.

GIULIANA : Yani, herşey onun olsun istiyordu.
CORRADO : Ne herşey?
GIULIANA : «Siz sevmeyi öğrenmelisiniz» diyordu doktor, «bir insanı veya bir şeyi sevmeyi : kocanızı, oğ-

lunuzu ya da bir işi, bir köpeği... Ama değil koca oğul ağaç iş köpek ırmak...»

Ani bir sessizlik. Corrado, konuşmağa devam ettirmeğe çalışır onu:

CORRADO : Ama ne hissediyordu?

Sinirli sinirli ellerini oğuşturur Giuliana.

GIULIANA : Döşeme kayboluyordu meselâ. Eğik bir yerde kayıyormuş gibi... aşağıya aşağıya doğru... gittikçe boğulmağa doğru... aşağlara... ve hiçbir şeyin olmaması...

Tutunacak birşeyler demek istediğini anlatmak için bir takım hareketler yapar. Kalkmıştır bu arada. Birkaç adım atar.

CORRADO : Kocası da mı?
GIULIANA : Kocası da.

Aceleyle, kendine gelir gibi:

GIULIANA : Yoktu sonra... gitmişti.
CORRADO : Çocuğu da mı?
GIULIANA : Çocuğu, evet... Ama o kızın çocukları yoktu...

Soru sormaz artık Corrado, ama alçak sesle konuşan Giuliana'yı incelemeye devam eder:

GIULIANA : Kendi kendine «ben kimim?» diye sorduğu bir noktadaydı, klinikten çıktığında. Kendisine açıklattırmak zorunda kaldı, bunu... bana.

Ve sonra, hemen :

GIULIANA : Ama şimdi iyileşti.

Kadın bardaklar ve bir şişe şarapla döner. Almağa dışarı gittiği soluk soluğa olmasından bellidir. Bardaklara doldurur. Giuliana içer. Corrado, birden, kadının kocası hakkında konuşmağa başlar.

CORRADO : Kocanız şimdi nerede çalışıyor?

KADIN : Medicina'da, bir radar müessesesinde. Ona bir iş teklif etmek için mi geldiniz?

CORRADO : Evet.

Kadın ona güvensizlikle bakmağa devam eder. Corrado dayatır:

CORRADO : İyi paralı bir iş.

Kadın birden anlar.

KADIN : Nerde?

Corrado yanıtlamakta duraksar.

KADIN : Eğer onu götürmek içinse gerçeği söyliyeyim : ben böyle devam etmeyi tercih ediyorum.

CORRADO : Kısa bir süre için olacak.

KADIN : Hayır, hayır... Ayrı ayrı yerlerde olmaktansa, ben... bir akrabasının cenazesine gitmek zorunda kalmıştı bir defa, delirecektim nerdeyse. Korkuyordum. Yatmadan önce kapıları, pencereleri kapıyor ve sonra bir türlü uyuyamıyordum.

CORRADO : Ama siz de en kısa zamanda yarına gideceksiniz.

KADIN : Hanımınız sizinle geliyor mu?

Hafifçe irkilen Giuliana'yı işaret eder.

GIULIANA : Ben onun hanımı değilim.

KADIN : Her ne halse, Mario gelemez. Siz belki bilmeden evet dersiniz... ama ben olamaz diyorum size. İnanmalısınız bana : bir yere gidemez.

Zorla tuttuğu belli olan bir güç ve sıcaklıkla söyler bu son sözleri ve utanmış gibi öte yana döner.

CORRADO : İnanıyorum ki...

Devam edemez, çünkü kadın birden döner, gözleri kızarmıştır. Haykırır :

KADIN : Olmaz!

Öylesine umutsuzca bir tondur ki Giuliana artık dayanamaz. Corrado'yu da kendisi gibi yapmağa itmek için kalkar ve kapıya doğru yürür. Corrado da, gerçekten, onu izler.

ANIC sitesi. Dış. Öğle.

Giuliana ve Corrado apartmandan çıkarlar. Giuliana, kadınla olan konuşmadan biraz sarsılmıştır. Corrado ise yine birşeyler düşünmektedir. Burnunun doğrusuna gitmekte dayatan bir katır inadıyla:

CORRADO : Ne yapalım, biliyor musun? Doğrudan doğruya kendisiyle konuşmak için Medicina'ya gidelim.

Yılgın, bakar ona Giuliana. Bu duygusuzluğundan öyle şaşkındır ki karşı koymak cesaretini bile gösteremez.

Kır, Medicina radyoteleskopları. Dış. Gündüz.

Kırmızı ve beyaz çelik kulelerden uzun bir dizi, beyaz bir göğün önünde. Bunlar, Medicina'da kurulmakta olan radyoteleskoplardır. Giuliana ve Corrado beyaz otomobilden inip şantiyeye doğru yürürler. Yoğun bir sessizlik vardır dörtyanda. Corrado ve Giuliana bir işçiye Mario'yu sorarlar, kımıldayan bir vince doğru, uzak bir noktayı gösterir o da.

Mario ile karşılaşma çelik kuleler boyunca uzanan bir patikada olur. Corrado öndedir. Giuliana ise geride kalmış, göğe karşı yükselen antenlere şaşkınlıkla bakmaktadır. İşçi onlara doğru gelir ve aralarına girer. Kederli, hafif ateşli bir anlatımı vardır yüzünün. Corrado dikkatle inceler onu. Artık birkaç metre ötede olan işçiye bakar Giuliana. İşçi de merakla bu iki yabancıyı, özellikle gözlerini üzerinden ayırmayan Giuliana'yı inceler. Corrado daha konuşup konuşmamağa karar vermemişken Giuliana adama seslenir:

GIULIANA : Günaydın.

İşçi durur. Sonra, onu tanıyıp geri döner, içten bir tavırla elini uzatarak gülümser:

İŞÇİ : Günaydın. Siz... burada...

Bakışır, birbirini gördüklerine sevinmiş, bir parça şaşkınca da olsa, gülümserler. Corrado merakla bakar onlara.

GIULIANA : Nasılsınız? İyi misiniz?
İŞÇİ : Evet, iyiyim... Ya siz?
GIULIANA : Ben de. Çok iyiyim, teşekkür ederim.

Sözlerinde içten bir ortaklık, içlerinde birbirleri hakkında bir çok şeyler bilmek isteği olduğu görülmektedir. Burada, ansızın karşılaşmanın şaşkınlığından yeni yeni kurtulmuşlardır. Ama Corrado'nun varlığının konuşmalarını önlediği açıktır. Böylece, bir sessizlikten sonra, ziyarete taşıması gereken pratik anlamı vererek Corrado'yu gösterir.

GIULIANA : Bu bey sizinle konuşmak istiyordu.

İşçi döner ve o zaman Corrado yaklaşıp elini uzatır. Serbestçe tartışmaları için Giuliana uzaklaşır. İşitmeyecek, Corrado'ya istediği gibi konuşma olanağını verecek kadar uzakta, beş adım ötede durur. Kendi çarkının üstünde dönen bir antenin vızıltısıyla gözlerini kaldırır. Antenin bir kolunun sivri ucu yolun ortasından yavaş yavaş alçalmaktadır. Bir işçi, tehlikeli bir biçimde kolun demirleri üzerinde ayakta durmuş, oynak yerlerinin hareket sırasındaki durumunu incelemektedir.

Onunla konuşur Giuliana.

GIULIANA : Kimin bütün bunlar?
TEKNİSYEN : Bunlar mı? Bologna Üniversitesinin.
GIULIANA : Korkmuyor musunuz ama?
TEKNİSYEN : Hayır. Alıştım artık.
GIULIANA : Ne işe yarıyorlar ama?
TEKNİSYEN : Yıldızların gürültülerini alan bir anten yapmağa.

Giuliana, eğlenmiş, güler.

GIULIANA : Bana dinletsenize.

Onunla birlikte teknisyen de güler. Şakayla teklif eder:

TEKNİSYEN : Buraya gelir misiniz?

Giuliana ürpererek biraz geriler.

GIULIANA : Yo... yo...

Bu arada Corrado ve işçi el sıkışırlar. İşçi Giuliana'yı selâmlamak için döner. Corrado da ona doğru döner ve gülümseyerek, azarlarmış gibi:

CORRADO : Onu tanıyorsun da bana söylemiyorsun.

Giuliana kuledeki teknisyeni söylüyor sanır.

GIULIANA : Yo, daha şimdi tanıdım.

Corrado belirler.

CORRADO : İşçiyi.

GIULIANA : A, evet... Evime yakın oturuyordu. Ne dedi?

CORRADO : Yapacak bir şey yok. Burda çok iyiymiş.

Konuşarak yürür.

CORRADO : Ayrılması için onu güldürmeliymişim.

Giuliana arkasındadır. Cümleyi iyi anlamadığı açıktır.

GIULIANA : Neymiş?

CORRADO : Evet, onu güldürecek kadar çok para teklif etmeliymişim.

Giuliana bir kahkaha atar. Corrado da güler, ama biraz isteksizdir. Uzaklaşırlar.

Boşaltma kanalları bölgesi ve Ugo'nun kulübesi. Dış. İç. Gündüz.

Gök bulutlu. Bulutların ve sisin ardında hantal bir güneş. Giuliana, Corrado ve Ugo, sanayi bölgesinin kenarında kalan bir kanalın kıyısındaki bir balıkçı kulübesinin yanındadırlar. Hep aynı fabrikalı, bacalı, rafineli görünüm burada da. Az ötede, Ugo'nunki gibi bırakılmış durumda başka balıkçı kulübeleri.

Bir atkıya bürünmüş olan Giuliana çok üşümektedir. Soğuk bir gündür. Corrado kulübenin önündeki terazinin çubuğuna bağlı bir ipi çekmektedir. Zaten çürük olan ip kopar.

CORRADO : Yazık!

UGO : Eee, bütün bu fabrikaların artıkları bir yere akacak elbet.

Üçü de kanalın renkli ve köpüklü suyuna bakarlar. Kıyıdaki otlar ve çamur gibi petrol karası, pis bir su. Giuliana Corrado'yu göstererek ilerler.

GIULIANA : Geçen gün Medicina'da onunla ek-

mek almağa bir lokantaya girmiştik. Biri vardı... ne diyordu... hatırlıyor musun?

Önce Ugo'ya, sonra Corrado'ya yönelmiştir. Corrado devam eder onun yerine.

CORRADO : Evet, yılan balığının petrol koktuğundan yakınıyordu.

Ugo kulübeye girmek için davranır. Corrado ve Giuliana peşinden giderler.

UGO : İki yıldır gelmiyorum buraya. Bozulmağa bırakıyorum artık.

Asma kilidi açar. Zaten pek sağlam olmayan kapı hiçbir direnme göstermez. Ugo girer. Diğer ikisi kapıda kalırlar. Kulübenin içi küflü ve nemlidir. Duvarlardan yere sıva dökülmüştür. Küçük şöminenin ağzı tıkalıdır. Zebra dolu tropikal bir bölgeyi gösteren turistik bir afiş duvarlardan birini bütünüyle kaplamakta, insana başka bir yerde olduğu izlenimi vermektedir. Corrado, kapının pervazına yaslanıp afişe bakar.

CORRADO : Bazan, olduğum yerde bulunmağa hiçbir hakkın yokmuş gibi geliyor bana. Bunun için olacak, hep gitmek isterim.

Giuliana merakla bakmaktadır ona. Sonra, Ugo çıkarken, kımıldar. Karısını böyle çok üşümüş görünce şefkatle yönelir ona.

UGO : Eldivenlerimi ister misin?

GIULIANA : Teşekkür ederim, Ugo... böyle de üşümüyorum.

Ugo'nun bakışları çok eski ve biraz yırtık ayakkaplarına takılır.

UGO : Bak, o kadar ayakkabın varken ne biçim şeylerle geziyorsun...

Özür diler gibi gülümser Giuliana, cevap vermeksizin.

UGO : Biliyor musunuz, ne yapalım? Arabada bekliyelim onları, kaloriferi de açarız. Gidelim mi?

Giuliana sokağa doğru yürür. Ugo kulübenin kapısını kapamağa çalışır, ama epey uğraştırır onu kilit. Corrado da onun yanındadır. Az sonra ikisi birlikte Giuliana'nın arkasından giderler. Otuz metre kadar öndedir Giuliana. Yürürlerken,

CORRADO : Giuliana'nın kaza geçirdiği gün sen nerdeydin?

Ugo, biraz şaşırmış, dönüp yüzüne bakar.

UGO : Londra'da. Niçin sordun?
CORRADO : Döndün mü?
UGO : Hayır... Gerekli olmadığını söylediler bana... dönebilirdim yoksa... Giuliana sana yakındı mı bundan?
CORRADO : Hayır, asla.
UGO : Öyleyse niçin soruyorsun bana bunları?

Corrado cevap vermez.

Birkaç dakika sonra arkadaşlarını bulmak için önden giden Ugo gözden kaybolur. Corrado, suyu köpüklü ve yoğun bir bataklığın kıyısında yürümektedir. Bir taş alır ve içine atar.

Giuliana daha ilerdedir. Corrado ona doğru gider.

GIULIANA : Sen solcu musun sağcı mı?

CORRADO : Nerden aklına geldi bana böyle bir şey sormak? Politikayla ilgileniyor musun?

GIULIANA : Yok canım... öyle.

CORRADO : Neye inanıyorsun? gibi bir soru. Kesin cevaplar isteyen büyük sözler bunlar Giuliana. Aslında, neye inanıldığı iyi bilinmez. İnsanlığa inanılır, oldukça. Biraz daha az adalete. Sosyalizme, belki... Önemli olan, doğru olduğuna, kendimiz ve başkaları için doğru olduğuna inandığımız biçimde davranmaktır, yani vicdanımızın rahat olmasıdır. Benimki oldukça rahat, öğrenmek istediğin buysa.

Dikkatle gözlemektedir onu Giuliana, yüzünde kelimelerin anlamını arar gibi. Biraz duraksamış durumdadır. Hafif alaycı bir tonla :

GIULIANA: Güzel bir konuşma yaptın.

Gülerler. Yaklaşırlar sonra. Giuliana çamlığa doğru bakar, arkadaşlarının arabası görünür orada.

GIULIANA : İşte geldiler.

Yeni arkadaşlar kırkının üstünde bir adamla koltuğunun altında bir kitap olan otuz yaşlarında bir kadındır. Ugo hemen onları tanıştırır.

UGO : Mühendis Corrado Zeller, komandatör...

Bitirmekte gecikir. Max sözünü keser.

MAX : Alman mı?

CORRADO : Hayır, hayır... isterseniz bütün soyumu sayabilirim.

Max Corrado'ya elini uzatır.

MAX : Atene Manastırındanım ben, ver elini bana herşey yolunda gider.

Corrado aptallaşmış gibi bakar ona. Elini bırakır, Max kuvvetle sıkar ve sallar. Corrado Max'ın davranışlarını sorar diğerlerine eğlenmiş bir göz atarak. Ama diğerleri alışkın olmalılar ki, gözlerini bile kırpmazlar. Max devam eder :

MAX : Bu benim karım.

Corrado Linda'ya elini uzatır.

CORRADO : Siz de Atene Manastırından mısınız?

LINDA : Aman, acıyın bana.

Hepsi güler. Kahkahalar kesilince, Ugo, bu ıssızlığın, pis kanalların, gri ve sisli ışığın, gittikçe derinleşen sessizliğin karşısında, arkadaşlarını buralara getirdiği için özür dilemek zorunda hisseder kendini.

UGO : İyi bir düşünce olmadı buraya gelmek.

CORRADO : Benim suçum, böyle olduğunu bilmiyordum.

Boşaltma kanallarını ima eder.

MAX : Ben biliyordum oysa. O kadar ki, balık bile hazırlattım kendime.

Corrado'ya döner.

MAX : Benim kulübem deniz kıyısında. Balık da denizde tutuldu, açıkta. Hazırlanmış olmalı, şimdi. Saat bir için istemiştim.

Saate bakar, sonra diğerleriyle birlikte otomobile doğru yürürken :

MAX : Mili nerde?
LINDA : Orada katılacak bize.
UGO : Geliyor musun, Giuliana?

Guiliana yerinden kımıldamamış, yolun kıyısında biraz ayrı durarak, artık alçak, beyaz ve yoğun bir sisle örtülü olan kırlara bakmaktadır.

Büyüyleymiş gibi, çamların arasında, bitki örtüsünün ardına gizlenmiş kanalın sularında sessizce kayarak bir gemi belirir. Corrado Giuliana'ya yaklaşır.

CORRADO : Neye bakıyorsun?

Giuliana cevap yerine mavi-gri renkte geniş bir kum ve çamur lekesini gösterir.

GIULIANA : O lekeyi gördün mü? Ne güzel renk...

Corrado gösterilen noktaya bakar.

CORRADO : Hangi leke?
GIULIANA : Şurdaki... **görüyor musun?**
CORRADO : Evet... **evet, güzel**...

Corrado dikkatle Giuliana'nın bakışının yöneldiği noktaya bakar. Kum, önlerinde, kesinlikle normaldir. Giuliana'nın bu gözlemi üstüne ne düşüneceğini bilemez. ama içgüdüsel olarak ona karşıt olmamayı ya da sözlerinin garipliğini farkettirmemeyi düşünür. Giuliana hiçbir şey söylemez. Birdenbire içine kapanmıştır. Kocasıyla arkadaşlarına doğru yürür. Corrado durumun biraz garip havasını dağıtmak için yumuşak bir sesle konuşarak peşinden gider.

CORRADO : Siyah-beyaz gören hayvanlar olduğunu biliyor musun?

GIULIANA : Sahi mi?

Max'ın otomobili çamların arasında hızlanarak ilerler. Ugo onları kendi binbeşyüzünün yanında beklemektedir.

Max'ın kulübesi. İç-Dış. Gündüz.

Önkapağı açık olan soba, içinde yanan ateşin görünümü hemen sıcağı hissettirir insana. Dışarının soğuğundan sonra rahatlatıcı bir şeydir bu. Ortalık karmakarışıktır : balık, tavuk, meyva artıklarıyla dolu tabaklar. Masada, yerde Sangiovese ve Albana şişeleri, izmarit dolu küllükler, sigara ve puro kutuları : velhasılı, iyi bir şölen verilmiş olmalı.

Bacaklarını utanmaksızın uzatıp açarak bir iskemleye kelimenin tam anlamıyla çökmüş olan Emilia, ateşte ayaklarını ısıtmaktadır. Emilia otuziki yaşlarında, dişilik yanı güçlü yani cinsel bakımdan çok etken kadınların tipik anlatımını taşıyan bir kadındır.

Ayakta olan Giuliana'dan başka hepsi Emilia gibi bir tarafa oturmuşlardır.

Linda, büyük odadan küçük bir duvarla ayrılan bitişik odadaki yatağa uzanmıştır. Aşağı yukarı yatak büyüklüğünde bir odadır burası, küçük bir somyayı alacak büyüklükte. Ancak yatağın üstünden geçerek girilebilmektedir. Yatağın ayak ucunda ne için kullanıldığı belli olan bir ayna vardır. Linda yüzükoyun uzanmış, kitabını okumağa dalmıştır. Etekliği kalçalarına kadar sıyrılmıştır.

Ugo kahve hazırlamayı bitirir ve kahveyi fincanına boşaltır. Onunla Mili arasında Max bir köpüklü şarap şişesini açmaktadır.

Giuliana pencerenin yanında Max'ın sözlerini dinlemeğe dalmıştır.

Corrado onun iki adım ötesinde oturmaktadır. Bakışını çevirmeden kadının dörtte üçü ona dönük olan yüzünü inceleyebilmektedir. Elinde yarısına kadar dolu bir şarap bardağı vardır. Bir yudum alır. O da yorgun, yemek ve içkiden ağırlaşmış hissetmektedir kendini. Ama kendisinin ve arkadaşlarının hareketlerini kontrol edebilecek kadar hâkimdir kendine.

Şişeyi açarken Max Emilia'ya döner :

MAX : İnan bana. Keklik yumurtası bunlar.
EMILIA : Hadi canım sen de!

Bardağı dolduran Max şişeyi yerine koyar ve içinde üç çok küçük yumurta olan bir tabağı eline alır.

MAX : Bunları mı? Bir de bilmiyecek miydim? Kendim yetiştiriyorum.

Şaraptan uzunca bir yudum içer.

MAX : Keklik yumurtalarının öyle bir özü vardır ki... tahrik edici bir öz.

Söylediğine tanıklık etmeğe çağırır gibi Ugo'ya seslenir.

MAX : Ugo!
UGO : Doğru, cinsel isteği artırır.
MAX : Tavuk yumurtasından çok daha fazla.
GIULIANA : Nesinden?
CORRADO : Bu tavuk yumurtası hikâyesi de nedir?

Pek inanamıyan ve belki biraz da konuşmalardan heyecanlanan Emilia kalkar, küçük odaya gidip başını Linda'nın kalçasına yaslıyarak yatağa uzanır.

Max, arkadaşlarının saflığı karşısında çok şaşırmış görünmektedir.

MAX : Nerde yaşıyorsunuz siz?

Max da, şişesi elinde, iki kadının üstünden atlıyarak küçük odaya girer. Şişeyi komodinin üstüne koyup oturur. Bunu yaparken dengesini kaybeder veya kaybetmiş gözükerek elini Emilia'nın göğsüne dayar. O da ona bir tokat vurur. Sonunda, hep mümkün olduğu kadar Emilia'ya değeceği daha rahat bir durum bularak konuşmağa başlar.

MAX : Güzün ve ilkyaz yapılan bir kür var. Dokuzuncu gün, yumurtanın sarısını civciv olmak üzereyken içmek gerekiyor yalnız.

Daha iyi dinlemek için Giuliana da yaklaşır ve girip kendine bir yer arar. Artık dört kişidirler yatakta, Linda

ile Emilia yeni bir durum bulmak için yer değiştirmek zorundadırlar. Emilia yer değiştirince ondan uzaklaşmak istemiyen Max da değiştirir. Bu arada da sözünü kesmeden sürdürür :

MAX : Ben içtim. Rahiplerden alıyordum yumurtaları. Üstünde küçük siyah benekler olduğunu anımsıyorum... Bunlar ne rahip efendi diye sordum. Gözleri, evlâdım, dedi. Yut bakmadan, yut gitsin.

Hepsi güler.

MAX : Onuncu gün artık çok geç olur. Çünkü tüyleri ve gagası çıktığından hazmı güçtür.

Sonunda Ugo'nun ciddiyetini bozan yeni kahkahalar. O da diğerlerinin vücutları arasından, kelimenin tam anlamıyla, geçit açarak küçük odaya kayar. Nihayet, eteklerinin iyice sıyrılıp bacaklarını bütünüyle açıkta bıraktığı Linda'nın yanında oturacak bir yer bulur. Ötekilerden daha tahrik olmuş Emilia'nın kahkahaları, Max'ı kesin bir niyetle ona dokunmağa iter. Ama Emilia kızar.

EMILIA : Bununla birlikte, senin yumurtalarına dokunmadım bile ben.

LINDA : Yumurta veya değil Mili, hep dalgınsın böyle, aklın havalarda. Şuraya bak...

Giuliana ve diğerlerinin kahkahaları. Büyük odada yalnız kalmış olan Corrado, iskemlesinin arkalığını aradaki bölmeye dayıyarak konuşmaları duvardan dinlemeğe başlar. Dışarda kalmak için hiçbir isteği yoktur.

Terısine, aralarına ortalarına girmek düşüncesi çekmektedir onu. Küçük büfenin üstüne koyar bardağını. Öbür tarafta Linda devam eder :

LINDA : Niçin Augusto'yu getirmedin?
EMILIA : Ektim onu.
UGO : Yoo!
EMILIA : Benden az kazanan biriyle yatamam ben.
MAX : Aferin.

Eliyle kalçasına hafif bir tokat vurur, dalgın bir edayla orada bırakır sonra elini. Bu arada Emilia, içeri giren Corrado'ya yer açmak için kımıldamak zorunda kalmıştır. Kendi yanında bir yer vermeğe çalışarak, büyük bir memnuniyetle yapar bunu. Corrado ise hemen Giuliana'ya doğru kayar. Ama Emilia yenilgiyi kabullenmez. Topluluğun tek serbest erkeğiyle, yani Corrado ile eşlik yapmağa, topluluğun tek serbest kadını olmasıyla hak kazandığını düşünerek bundan güç alan Emilia, yatağın üstünde yapabildiğince kayarak ona sokulur :

EMILIA : Bu oyunu biliyor musunuz?
CORRADO : Hangi oyunu?

Genel dikkat altında Emilia Corrado'nun bacağını alır, dizi yukarı gelecek biçimde büker. Sonra parmaklarının ucunu erkeğin dizinde gezdirir : elinin ayasıyla dizi kavrayıncaya kadar parmakları yavaş yavaş açılır. Burun delikleri genişlemiş, Corrado'ya dikmiştir gözlerini. Aynı hareketi bir iki üç defa tekrarlar. Sonra, yaptığı etkiden güvenli, sorar :

EMILIA : Ne hissediyorsunuz?

Corrado, yüzünde ciddiyle alaycı arasında bir anlatım, düşünür, duyduğunu tanımlamağa çalışır. Sonunda hayal kırıklığına uğramış görünmeye karar verir.

CORRADO : Az.

Üstelik Emilia'nın ellerinin verdiği bilmediği tadı zevkle hayalliyerek, kendine zorla yer açar, Max.

MAX : Bana da, bana da.

Dizini gerekli biçimde kıvırıp Emilia'nın önünde yer almıştır, bakışıyla onu teşvik ederek.

MAX : Atene Manastırındanım ben.

Emilia elini Max'm dizinde gezdirmeğe başlar.

EMILIA: ... işte benim elim. Göreceksin her şey yolunda gidecek Max.

Max gözlerini kapar, Giuliana güler. O sıkışık durumda Corrado'ya değmesi kaçınılmaz bir şeydir. Ama aldırmaz gözükür Giuliana.

Oyunun yarattığı sessizlikte, dışarda, bir çığlık, bir türlü yakmılı, uzak bir haykırış duyulur. Giuliana tekrarlanır mı diye dinlemek için hemen duvardan yana döner. Linda da, ama dalgın bir tavırla. Ötekiler gibi onun da dikkati oyuna çevriktir, bütünüyle. Zaten, Giuliana için de bir anlık bir mesele olur bu. Yüzünde merak verici bir anlatım, arkadaşlarına bakmağa dönmüştür hemen. Biraz belirsiz, güler. Emilia'nın oyunu bitmiş, şimdi hepsi onun bu eğlenmiş ve istekli davranışından

şaşırmış, ona bakmaktadır. Giuliana böyle olduğu zaman herşey yolundadır. Büyülenmiş gibi bakmaktadır Corrado. Guiliana içinde bir şey sakladığı sıkılmış yumruğunu kaldırır ve garip gülüşüne devam eder.

MAX : Ne var avucunda?

Şaka yapmağa hazırlanan küçük bir çocuk gibi aydınlanmıştır Giuliana. Sonra elini açar : sakladığı şey bir keklik yumurtasıdır. Yumurtayı yemeğe başlıyarak Max'a sorar :

GIULIANA : Hemen etki yapar mı?
MAX : Derhal. Daha da ye.

Guiliana tekrarlamasını beklemez. Arkadaşlarının üstünden atlar, yataktan iner, masaya yaklaşıp yumurtaları teker teker yemeğe başlar. Linda kapıdan onu gözlemektedir.

LINDA : Bir tane bana getirir misin?

Azarlayıcı bir tonla Max'a döner :

LINDA : Niçin bize söylemedin? Söyliyebilirdin de, Max...

Giuliana keklik yumurtalarını yutmağa devam eder. Ani bir etki beklercesine ona bakmaktadırlar ötekiler.

Giuliana küçük odaya döner, yatağın üstünde, kendi duygularını dinler durumda ayakta durur, son yumurtayı ağır ağır çiğnerken.

LINDA : Ne hissediyorsun?

Yumurtayı bitirmiş olan Giuliana tadını almayı sürdürmek için ağzını oynatır. Güldürücü bir ciddilikle düşünür.

GIULIANA : Henüz hiçbir şey.

Birşeyler olmasını bekler gibi kendi içini dinlemeğe devam eder. Belirli bir heyecana kapılmıştır hepsi. Max bundan yararlanır ve sakin bir tavırla Mili'nin elbisesinin sırtındaki düğmeleri çözmeğe başlar. Sonra elini tenine geçirir. Mili biraz kımıldar.

GIULIANA : Bekleyin...

Kısa bir sessizlik daha. Gözlerini açıp kapar ve büyük bir doğallıkla konuşur :

GIULIANA : Sevişmek istiyorum.

Kahkahalar, haykırışlar, kımıldanmalar Giuliana'nın vuruşuna yankı yapar. Max sevinçten kendinden geçmiştir ve bunu, tabiî, Emilia'nın üstünde gösterir. Linda gülmekten yuvarlanır ve başı Ugo'nun bacaklarının üstüne düşer. Ugo, içlerinde karısının davranışından en memnun olandır. Corrado gözlerini Giuliana'dan ayırmaz. Bu gevrek ve belirsiz kahkahalar kadınla kendisi arasında anlaşmasız bir ilişki, yeni ve gizemli bir ilişki kuruyormuş gibidir. Giuliana onu oyununun dışında tutar, kelimenin tam anlamıyla bilmezden gelerek. Fakat bunun da şöyle ya da böyle ikisi arasında bir anlaşma, onları ötekilerden ayıran bir şey, onu ayrı bir tarafa, ruhunun daha sıcak ve doğrudan doğruya ilişkilerin

mümkün olduğu bir bölgesine ayıran bir şey olduğunu anlar Corrado. Tahrik olmuş kadın rolünü yapmağa devam eder Giuliana. Odada karışıklık doruğundadır. Max'ın elinden kayan bardak Linda'nın üstüne dökülür. Linda'nın çığlığı. Max şişeyi alır ve küçük odadan dışarı atar. Gülme sırasında ayaklarını bölmeye dayayan Corrado masalardan birinin çöktüğünü hisseder ve ayağının biri öbür tarafta kalır. Bu aşırılıkların ruhların ve duyguların genel ısınmasının sonucu olduğu açıktır. Aşırı oldukları kadar geçicidirler bu yüzden. Corrado başına gelenden üzgündür.

CORRADO : Affedersiniz...
MAX : Korkma. Olé!...

Bu genel karışıklık ve neşe içinde, açılan kapının sesi ani bir dikkat yaratmağa yeter. Max kim olduğunu görmek için başını uzatır ve haykırır :

MAX : Baksana, kim gelmiş!

Belirli bir özenle giyinmiş bir işçidir bu. Onları kulübede bulmaktan biraz bozulmuş, eşikte durmaktadır. Yanında bir kız vardır. Tereddüt içindedir işçi, özür dilemeğe çalışır.

İŞÇİ : Kusuruma bakmayın, Bay Max... Ama bilmiyordum ki...

Sözünü bitirtmez Max.

MAX : Amma yaptın, Orlando... içeri gel.

Kızla konuşmak için yataktan daha da sarkar.

MAX : Siz de girin, küçük hanım, girin, girin... Hiç olmazsa bir bardak birşey için... Al, bak, orada...

Yerde duran şişeleri gösterir. Sonra açıklamak için arkadaşlarına döner :

MAX : İşçilerimden biri.

İşlerin aldığı şekil kızın hoşuna gitmiyor olmalıdır. Biçimli, sağlam, gürbüz bir esmerdir. Max onu da havaya uydurmağa çalışır.

MAX : Bu güzel kızın adı nedir?
İŞÇİ : Jole.

Max, yeni gelenleri görmek için küçük odanın kapısında toplanmış olan ötekilere döner yine.

MAX : Jole'ymiş adı, kayığımınki gibi.

Sonra yine işçiye.

MAX : Sizi de ilgilendirecek şeyler konuşuyorduk. Sen değil miydin bana o yağ hikâyesini anlatan, Orlando?
İŞÇİ : Hangi yağ hikâyesi?
MAX : O zencilerin kullandıkları... daha fazla dayanmak için, diyelim. Ne biçim bir şeydi o?

İşçi, ne diyeceğini pek bilmez gibidir, gülümser. Geçiştirmeğe çalışır.

İŞÇİ : Ha, o... Önemli değil, timsah yağı... timsalı ve bazı başka şeylerin... onlarda bulunan acı otlar. Sürerler, şeyden önce...

Aynı şeyi gösterecek uygun bir kelime aramak ister gibi durur.

EMILIA : Nereye sürüyorlar?
LINDA : Mili, ahmakça konuşma.
İŞÇİ : Velhasıl, etkisi saatlerce sürüyor.
MAX : Düşün Mili : saatlerce!
EMILIA : İnanmıyorum ben.

Bu hava içinde, belki Giuliana'nın yüzünden keyfi yerinde olan Corrado karışır söze, ateşle.

CORRADO : Doğru, doğru... Başka ülkelerdeki insanların neler yaptığını bilmiyorsunuz. Ürdünde, sabah kahvaltısında iki kaşık balla koyun yağı yediklerini gördüm.
MAX : Ya doğranmış gergedan boynuzu yiyen çinliler?
UGO : Kurutulmuş köpek balığı kanadı da enerji verir.
MAX : Ben de bir şey itiraf ediyorum size. Kırallık çorbasını denedim. Etki yapıyor, değil mi, Linda?
LİNDA : Aman, sen de...

Linda, gülerek, yüzünü kitapla saklar. Giuliana Ugo'ya sorar:

GIULIANA : Kırallık çorbası nedir?
UGO : Kraliçe arının balı.

Jole'ye dönen Max devam eder :

MAX : Gençleşmek için de yenir. İlerde yaşlanınca hatırlayın bunu küçük hanım.

CORRADO : Sevişmek istediğiniz zaman da.
MAX : Duydunuz mu?... Ne diyor?
KIZ : Böyle şeyleri yapmak hoşuma gider, ama konuşmak değil diyorum ben de.

Gülüşmeler.

LINDA : Aferin!
EMILIA : Yok, ötekinin yokluğunda konuşmak da hoşuma gider benim.
LINDA : Koca domuzun birisin çünkü.

Yine gülüşmeler. Orlando yeniden içki koyar. Kulübe sise batmıştır. Rıhtım sireninin boğuk çığlıkları duyulur. Orlando ve sevgilisi gider.

Daha sonra, altı arkadaş hâlâ yataktadır. Uyuklamış olmalıdırlar. Giuliana sinirle tırnaklarını yer. Ugo başını kaldırır:

UGO : Soğudu burası, nasıl olur?... Giuliana, üşümüyor musun?
GIULIANA : Ben mi? Eh... Galiba üşüyorum.

Ugo kalkar, uyanan Linda'nın yanından geçerek kapıya ulaşır ve yataktan iner. Ocaktaki ateşten sadece kor kalmıştır.

UGO : Hemen hemen sönmüş, biliyordum zaten.

Çevresine bakınarak odun arar, ama bir şey göremez.

UGO : Max, odun nerede?
MAX : Orda olması lâzımdı.

Ugo aramağa devam eder, fakat bir şey bulamaz. O zaman Max da Ugo'ya yardım etmek için yataktan iner.

MAX : Ben ararım şimdi sana.

Yatağın olduğu odanın yanında küçük bir odunluk vardır. Max buraya gidip dışarı birkaç odun çıkarır ve Ugo'ya verir. Ama çok azdır bu.

UGO : Ne yapacaksın bununla?

Ugo ve Max odunla dolaşırlarken, küçük odada Giuliana yataktan inmek için kımıldar. Corrado'ya çok yakın olduğundan kalkarken, vücuduyla ona sürtünmekten kaçınamaz. Corrado gözünü bile kırpmaz. Giuliana'nın gitmesi hoşuna gitmez açıkçası ve vücudunun bu değmeyi uzatmak ister gibi, ancak hissedilir, içgüdüsel bir hareketi hoşnutsuzluğunu belli eder.

Giuliana çantasını alır, bir tüp Alkaseltzer çıkarır, bir bardak suya bir tablet atar. Limana bakan pencerenin önünde ayaktadır. Gözlerini bardaktan kaldırarak, haykırır :

GIULIANA : Şuraya bakın!

Max ve Ugo bakmak için pencereden dışarı sarkarlar.

MAX : Burda mı duruyor? Nasıl olur?

İri bir hayalet gibi sisten çıkan koyu renk bir kütle ilerler. Tam kulübenin üstüne gelir gibidir. Nerdeyse çiğneyecektir, o kadar yaklaşır. Giuliana içgüdüsel ola-

rak pencereden ayrılır, ötekiler bakmağa devam ederler. Bir düdük sesi sessizliği böler : üç boğuk, hüzünlü vuruş. Kapkara eski bir gemidir bu. Sesler işitilir. Toprağa halatlar atılır. Pencerenin önünden bir adam geçer ve geminin arka kısmına doğru yönelir. Birkaç dakika kulübede kimse konuşmaz. Gemi durur. Corrado da bakmağa gelir. Ugo, kapıda bir an karşılaşır onunla. Geminin belirişi Corrado'da bütünüyle profesyonel bir ilgi uyandırmıştır.

CORRADO : Güney Amerikadan mı geliyorlar?

UGO : Elbette. Büyük gemiler ama. Adada duruyorlar.

CORRADO : SAROM adasında mı?

UGO : SAROM adasında, evet.

Corrado düşünür görünür.

CORRADO : Bir şey geldi aklıma. Herşeyi burdan yüklemek, Genova veya Napoli yerine. Hem daha çabuk olur hem de daha aza malolur sanırım. Geri boş dönüyorlar, değil mi?

Tam pencerenin önünde, gemide bir denizci belirir.

MAX : Mili, bak belki seni ilgilendirir, iki aydır kadın yüzü görmemiştir bu.

Emilia omuz silker. Max ona yaklaşır, alçak sesle :

MAX : O deminki şakan pek tatlıydı. Başka biliyor musun?

EMILIA : Eh, epey.

MAX : Ama nerde öğrendin bunları?

Emilia, ciddî, süzer onu.

EMILIA : Sana göre nerde öğrenmiş olabilirim?

Max heyecanlanmıştır, göz kırpar.

MAX : Ahlâksız!

Emilia, onda pek görülmeyen sinirli bir dönüşle uzaklaşırken, Max kıkırdar. Linda'ya yaklaşır Emilia ve ani, bastırılmış bir öfkeyle, alçak, fakat orada iki adım ötede duran Giuliana'nm duymasına engel olmıyacak bir sesle :

EMILIA : Nefret ediyorum ondan?

LINDA : Kimden?

EMILIA : Kocandan. Yıkılış halinde bir fabrikanın ya da bir kadının üstünde bir şahin gibi bekliyor çünkü... Benle de maksadına ulaşacak sonunda, görürsün.

Giuliana şaşkın şaşkın bakar ona.

EMILIA : Uygun zamanda yakalıyor beni, anlıyor musun?

Bir tepki bekleyerek Linda'ya doğru döner Giuliana. Linda ise, tersine, ilgisizliğinin ya da güçsüzlüğünün, razıolmuşluğunun belirtisi olarak yer değiştirir. Onu gözlemeğe devam eder Giuliana. Sonra oturur. Şaşkın, başını çevirir, az önce hazırladığı Alkaseltzer'li bardağı görür. Kalkar, bardağı eline alıp pencereye doğru yönelir. Ugo ile konuşmakta olan Corrado vardır orada.

CORRADO : Genellikle petrol gemileri. Yük alıyorlar mı bilmem.

UGO : Olabilir. Daima kuru bir ambarları bulunur ama.

Giuliana bardağı kocasına verir.

GIULIANA : Al.

UGO : Teşekkür ederim.

Ugo içmeğe başlar. Corrado, içen kocasına dikkatle bakan Giuliana'yı gözlemektedir. Sonra, biraz saygıdan, biraz karı koca arasındaki yakınlığın ona verdiği yabancılık duygusundan, yanlarından uzaklaşır. O gider gitmez, Giuliana, yüzünde, kurnazca, belirsiz, garip bir anlatımla, kocasına biraz daha yaklaşır :

GIULIANA : Biliyor musun, demin sevişmek istiyorum deyişim gerçekti.

Ugo, biraz bu itiraftan şaşkın, biraz içindeki karmaşıklığı saklamak için gülümser.

UGO : Ee... ama, nasıl olur?

Burda mümkün değil demek ister gibi çevreye bir göz atar. Giuliana da gülümser. Orda, kocasına sokulmuş, vücudunun itkilerini dinler gibi, durur. Max ile Corrado'nun sesleri işitilir :

MAX : Nereye gidiyorsunuz? Patagonia'ya mı?

CORRADO : Evet.

Max odunluğa girer ve yağmurluğunu araştırır.

MAX : Size bir sır vereyim, ister misiniz? Sakın işlerin arkasından koşmaym. Ben dururum, işler beni kovalar.

Ellerini yağmurluğun bütün ceplerine sokup çıkarır konuşurken.

CORRADO : Ama ben hiçbir şeyin arkasından koşmuyorum. Hoşuma gittiği için gidiyorum oraya... Bir an geldi mi yaşamayı, işi değiştirmenin doğru olduğuna inanıyorum... İnsanı değiştiriyorsa anlamı vardır yolculuğun... nasıl anlatabilirim?... tarihsel çevre, yoksa neye yarar?...

İş adamının kuru tonuyla konuşur Max'la. Bununla birlikte, önemsenmediğinden bırakılmışa benziyen bir kişisel yakınlık ayrıntısı vardır sözlerinde. Max, beyhude yere yağmurluğunun ceplerini karıştırıp durmaktadır hâlâ.

CORRADO : Kendimi yurtsuz hissetmeliyim ben, rahat olmak için. Recife'de pencereyi açtığımı, dışardaki cehennemî bir rüzgârın sarstığı çok yüksek hurma ağaçlarını anımsıyorum. Burda, Milano'da görmüyorum bunu.

MAX : Ee, hayır...

Aradığını bulamıyarak odunluktan çıkar. Duraksamış, çevresine bakınır. Konuşmalarıyla ilgilenen Giuliana dönüp onlara bakar. İzmarit dolu bir küllük alır, götürüp içindekileri sobaya döker, sonra yerine koyar. Max konuşmağa devam eder :

MAX : İki yılda iki çocuk tatil kampı satın aldım,

hemen sattım sonra onları bir konserve fabrikası için. Bir arazi satın almak için ondan da vazgeçtim. Sonra araziyi de Genova'da bir derneğe. Düşün ne görünümler geçti önümden. Bu kulübede...

Büfenin kapağını açıp nihayet puro kutusunu bulur. Bir tane seçer, özenle.

CORRADO : Bunu da satıyor musunuz?

MAX : Sattım bile: az önceki işçiye. Hepsi kazanılmamış iki paraya, değeri yok ama artık. Bugün yediğiniz balık benim balıkçı kayıklarımın...

Masanın üstündeki kirli tabaklar, ekmek parçaları, bardaklar arasında kibrit arar.

MAX : Kâr getiriyorlar, biliyor musunuz?... Ama onlardan da var oldukça. Benim tek değişmez görünümüm odur.

Bir köşede oturmuş okuyan karısını gösterir. Hepsi güler. Nihayet kibriti de bulur ve şehvetle yakar purosunu, bir yandan da nerdeyse didaktik bir zevk bulduğu konuşmasını sürdürür.

MAX : Ama onu kim satın alsın isterdin? Hem sonra iyi bir iş de olmazdı belki.

Max konuşurken Emilia bölmeye yaklaşmıştır. Sinirli fakat kararlı bir tavırla biraz önce Corrado'nun kırdığı masayı çekmektedir. Parçalamak istemektedir onu. Max Corrado ile konuşmağa devam eder.

MAX : Siz dikkatli olmalısınız, yanılmak kolaydır. çünkü sizin yaşınızda.

CORRADO : Herşeyin hesaplı olduğu bir dünyada size ne söyliyeyim istersiniz? Ben dikkatli olmamayı tercih ediyorum.

Emilia, masayla uğraşmayı bırakmadan döner.

EMILIA : Ne şans ki onunla ben yatmıyoruz.

Corrado ile Max güler.

CORRADO : Benim yaptığım hesaplar başka türlü. Daha soyut, belki... Örneğin iki yıldan beri New York'ta oturuyor gibiyim sanki.

EMILIA : Oo, güzel!

CORRADO : Evet. Her yola çıkışımda ordan ayrılıyormuşum gibi geliyor bana.

UGO : Hiç yaşadın mı New York'ta?

CORRADO : Hiç yaşamadım. Ama eninde sonunda oraya gideceğimi biliyorum. İnsanın istediğini yaptığı ideal şehir orası. Herkes, herşey gizli.

GIULIANA : Kimden gizlenmek istiyorsun.

Sadece omuz silker Corrado, cevap olarak, en öznel düşünceleri üstüne uzun bir konuşma yaptığı endişesiyle gülümseyerek.

Tam o anda masayı bütünüyle kırmayı başaran Emilia'yı gören Max haykırır:

MAX : Ne yapıyorsun?

EMILIA : Soğuktan ölüyoruz!..

Ve masayı sobaya atmağa gider. Sonra Corrado'ya:

EMILIA : Yardım edin bana.

Yine bölmeye gidip başka bir masaya el atar. Bir anlık şaşkınlıktan sonra Corrado da bölmeyi yıkmağa başlar. Emilia'nın giriştiği iş eğlendirmektedir onu. Max'ın itirazları da artık o kadar kesin değildir. Birkaç sözle yetinir Max:

MAX : Ama olmaz, Mili... bırak!..

Corrado'nun çıkardığı yeni bir krak herkesin dikkatini çeker. Linda, yıkım işine katılmak için okumayı bırakır. Sevinçle haykırır:

LİNDA : Evet, evet... Hadi, hadi...

Dört masa gitmiştir artık. Kırık dökük bir iskemlenindir sıra. Sonra başka masalar. Yavaş yavaş hepsini içine alan çılgınca bir coşku.

Corrado ile Emilia en etkin olanlarıdır. Tahtaları Linda'ya verirler. O Ugo'ya, Ugo Giuliana'ya verir, o da sobaya atar. Alevler yükselmeğe başlamıştır. Oradakiler bütün bütün yıkıcı boşalımlarına kaptırmışlardır kendilerini. Güçlerini yokeden, durdurulamaz bir fou-rire (sinirli titreyiş) içindedirler üstelik. Nerdeyse gerçekdışı bir akışla geçmektedir sahne bu yüzden. Max'a gelince, kendini bir iskemleye bırakıvermiş, ihtilâçlı bir gülmeye kapılmış o da. Diğerleri çevresinde dönerken, o kahkahalar arasında kekeler:

MAX : Hayır, çocuklar... olmaz... sattım burayı ben . Orlando'nun burası... benim değil artık..

Bölmenin yarısı yıkılmıştır bile. Duvarların kırınızısı altında öbür taraftan görülen bozulmuş yatak öylesine canlı biçimde az önceki yararsız ve saçma coşkuyu anımsatır ki nerdeyse utanmaktadır Giuliana, hepsi adına. Gerçekten o durur önce, Corrado taklit eder onu hemen sonra. Biraz sonra, her şeyden çok gülmekten bitkin, hepsi oturur. Yalnız Giuliana ayakta kalır. Birden ciddileşmiş ve pencereye, denize, dışarda siste ağların bağlandığı kazıklar arasından görülen o deniz çizgisine bakmağa gitmiştir. Denizin gri yüzünü tutkulu bir ritimle içizen uzun dalgalara diker gözlerini.

GUILIANA : Bir an bile durmuyor, bir an bile, bir an ..

Alçak sesle, arkasından ona yaklaşmış olan Corrado'ya söyler bu cümleyi. Devam eder:

GIULIANA : Uzun boylu bakamıyorum ben denize, yoksa toprakta olan biten hiçbir şey ilgilendirmiyor beni.

Onu seyretmeğe dalmıştır Corrado. İçinde şarap olan bir bardak alır, bir yudum içer. Bunu yaparken, biraz da isteyerek, Giuliana'nın koluna dokunur hafifçe. Sert ve ani çeker kolunu Giuliana. Ama daha güçlü fiziksel bir değinme Corrado'ya saçma görünürdü şimdi. Az önceki konuşmaları, ona, ani korkularla yüklü narinliğine de yöneltilmişti onun. Arzuların saçmalığı, dünyanın değişken görünüşü, herkesin gerçeği, üstünde hepimizin sallantıda olduğumuz kararsız deniz değilse

nedir? Bunu söylemek isterdi Corrado ona. Oysa şunun-la yetindi :

CORRADO : Yararsız olup olmadığını sorarım ba-zan kendi kendime... Bir işte gösterilen ciddilik, demek istediğim. Size de gülünç gelmiyor mu? Bu yüzdendir ki burda ya da orda hiçbir şey değişmez.

Giuliana denize bakmağa devam eder. Ona söylemi-yor gibidir çok hafif sesle konuşurken:

GIULIANA : Gözlerim yaşlı gibi geliyor bana.

Birden kulübenin içine, ötekilere bakmağa döner.

GIULIANA : Ama ne yapayım istiyorlar gözlerim-le? Neye bakmalıyım?
CORRADO : Sen, neye bakmalıyım, diyorsun. Ben, nasıl yaşamalıyım? Aynı şey.

Dışarda rıhtıma koyurenk bir otomobil gelir. Biri-nin elinde küçük bir çanta olan iki adam inip geminin merdivenine doğru yönelirler. Içgüdüsel olarak olayın yeniliğinin farkına varan Linda okumayı bırakır ve ka-pıyı açmak için ayağa kalkar.
Ugo pencereye yaklaşır ve geminin yanındaki ip mer divenden çıkmakta olan adamı gösterir.

UGO : Doktor.
LINDA : Haykıranı almağa geliyorlar öyleyse.

Max da yaklaşır pencereye, Giuliana ve Corrado da.

MAX : Kim haykırıyordu?

LINDA : Bilmiyorum... önce, o haykırış.

UGO : Bağışla ama hangi haykırış? Gemi daha gelmemiştiyse?

LINDA : Nasıl gelmemiştiyse?

UGO : Ateşe bakmağa gittiğimde gelmemişti daha.

EMILIA : Çıldırmışsın sen?... Yarım saattir ora daydı.

Hepsi hafızalarını zorlamaktadırlar. Bu kararsızlıktan şaşırmış gözler onları Giuliana. Max Corrado'ya döner :

MAX : Siz bir çığlık işittiniz mi?
CORRADO : Hiç dikkat etmedim.
LINDA : Ama diyorum ki... alay mı ediyorsunuz?
MAX : Senin romanında olacak.

Linda'yı vurur bu düşünce, duraksatır da, hoşuna gider hattâ.

LINDA : Öyle mi diyorsun? Olabilir.

Ve kitabına döner. Giuliana, yerinden kımıldamadan :

GIULIANA : Ben işittim.

Yeniden duymuş gibi bir ton vardır bunu deyişinde. Arkadaşları, şaşkın, bakarlar ona. Bir kararsızlık anı olur. Sessizlik, Giuliana'nın konuşmasının gücünü azaltır. Zayıf bir sesle, nerdeyse yalvarır gibi ekler:

GIULIANA : Evet ...

Kısa kesmek için Ugo karışır.

UGO : Bırakalım bu hikâyeyi, lütfen. Çığlık atılmış veya atılmamış, ne önemi var?

GIULIANA : Hayır, önemi var, tersine! Biri haykırdı... gerçek bu, Linda uydurmadı...

Giuliana'nın konuşmaya başlamasındaki şiddetten hepsi şaşkındır. Ugo, yeniden araya girer, uyuşturucu bir tavırla.

UGO : Peki, Giuliana, çığlık atıldı...

Çok heyecanlı, sözünü keser onun Giuliana:

GIULIANA : Hayır, lâf olsun diye, geçiştirmek için evet dememelisiniz bana... sanki ben öyle...

Sanki kendi kelimeleri, özellikle söylemediklerinden korku duymuş gibi, susar. İyice gergin, gözler onu, Corrado.

MAX : Bağışla, Giuliana, kim haykırmış olsun istiyorsun, burada, denizin ortasında?

GIULIANA : Allah aşkına, niye olabilir dedin, Linda?

Linda kitaptan başını kaldırır.

LINDA : Olabilir mi dedim ben?

Birden tartışmaktan vazgeçer Giuliana, bir köşeye çekilir. Linda kitabını bırakır, yeniden gemiye bakmak için kapıyı açar ve haykırır:

LINDA : Eyvah!

Öyle bir tonla bağırır ki hepsi pencereye doğru döner. Siste, açık olarak, sarı bir bayrak çekildiği görülür.

UGO : Bulaşıcı hastalık.
MAX : Kaçılmaz : çiçek, kolera veya cüzzam.
EMILIA : Olmaz ama... büyütmeyelim...
UGO : Ama bulaşıcı hastalıklarda bir mi iki mi bayrak çekilir?
MAX : Bir bir...

Birkaç dakika için, gözleri o sarı lekeye dikili, donmuş, kımıltısız bırakır onları haber. Geminin üstünde birinin geçtiği görülür.

Ugo, karısının önünde böyle açık olmaktan pişman olmuş gibi, belki sakinleştirmeyi, güven vermeyi denemek için dönüp bakar ona. Bir titremeye kapılmış gibidir Giuliana.

GIULIANA : Gidelim burdan... hemen gidelim... lütfen...

Pardesüsünü arayarak kulübenin içinde dolaşmağa başlar. Ugo, boşuna bir çare bulmağa çalışır.

UGO : Hayır ama... bir ihtiyat tedbiri de olabilirdi...

Giuliana, soluk soluğa, pardesüsünü gömme dolabın içindeki askıdan ayırmağa çalışmaktadır.

MAX : Belki sancısı tutan biridir.
CORRADO : Doktoru bekliyelim derdim ben.

UGO : Doğru. Tanıdığımız biri üstelik. Sen de tanıyorsun onu, değil mi, Giuliana? Ne olduğunu sorarız ona?

Ama kendinde değildir Giuliana.

GIULIANA : Hayır... hiçbir şey sorma ona... Rica ederim, çıkalım... eldivenlerim...

Ötekiler de aceleyle hazırlanır. Herbiri pardesüsünü, eldivenlerini, şapkasını toplar, sadece düzensiz hareketlerinin gürültüsünün bozduğu bir sessizlikte.

Daha pardesüsünü tam giymeden ilk dışarı çıkan olur Giuliana.

Rıhtım. Dış. Gündüz.

Giuliana kulübeden çıkar. Arkasından Corrado ve diğerleri. Acele içinde pardesünün kolunu bir türlü geçiremez. Çantasını merdivene bırakır ve nihayet başarır kolu geçirmeyi. Hemen koşar, arkasından da onun dehşetinin yayıldığı arkadaşları. Sis rıhtımda ve kanalda alçaktan ilerler, geminin koyurenk kütlesini sık bir tülle örterek.

Otomobillerin durduğu yere gelip binmek üzereyken Giuliana, Ugo'ya:

GIULIANA : Çantam sende mi?
UGO : Hayır.

Giuliana bir an düşünür, sonra hatırlar.

GIULIANA : Merdivende.
CORRADO : Ben gidip alırım.

Gitmeğe davranır. Ama Giuliana şiddetle karşı koyar.

GIULIANA : Hayır, hayır... gitme... istemiyorum... önemi yok benim için.

CORRADO : Bütün aşıları, mümkün olan bütün serumları yaptırdım ben... Hiçbir tehlikesi yok gitmemin.

Giuliana çok heyecanlıdır.

GIULIANA : Fark etmez, istemiyorum.

Ugo gösterişli bir sükûnetle söze karışır.

UGO : Saçmalama, Giuliana... arabaya bin. Ben giderim şimdi.

Yoldan son hızla bir cankurtaran gelip gemiye yönelir. Büyük bir dehşet içinde, bakışıyla izler onu, Giuliana. Corrado karar verir ve kulübeye dönüp çantayı almak için yürümeğe koyulur. Ama Ugo karışır:

UGO : Hayır, Corrado, bekle, ben gidiyorum.

Arkadaşının peşinden gitmeğe davranır, ama bir kolundan yakalayan Giuliana durdurur onu. Allakbullaktır. Sonra Corrado'ya koşup onu da durdurur. Hepsi susmakta ve ona bakmaktadır. Kendisini bir yarım dairenin ortasında, bu şaşkın ve soran bakışlar altında yapayalnız bulur. Sadece Corrado yakındır ona. Birşeyler yapmak istemekte, ama daha ağır bir tepki yaratmak korkusu onu tutmaktadır. Ugo, Giuliana'daki bu saçma korkuyu dağıtmayı dener.

UGO : Hadi, gidelim...

Ama Giuliana onun varlığından bile habersiz görünür. Önünde duran dört arkadaşa bakar. Arkalarında, görünüm, hemen hemen bütünüyle, rüzgârın getirdiği sis tarafından silinmiştir. Yavaş yavaş insanlar da sise karışmağa, kaybolmağa başlamakta ve kalan bir parça renk de değişmektedir. Her şeyin, insanların da kaybolmak, arkada görülen şekilsiz ve beyazımsı yığınla karışmak zorunda olduğu izlenimi verir bütün bu olan.

Giuliana, umutsuz, otomobile yönelir ve biner. Corrado ile Ugo onu tutmak için zamanında davranmazlar. Giuliana motoru çalıştırır, ama karaya döneceğine rıhtıma doğru yönelir.

Rıhtım, denize doğru ilerledikçe daralır. Bir otomobil ancak geçebilir. Üstelik sis sonunu görmeğe engel olmaktadır. Küçük radyofar bile görünmez. Deniz de. Yalnız, radyofarın limana girmek için açıkta bekliyen gemilere verdiği kesik kesik, tutkulu sinyal işitilir. Otomobil, rıhtımın kenarını korkulu bir şekilde sıyırarak sapar ve uzaklaşır.

Topluluk, otomobilin kalkmasıyla birlikte harekete geçmiştir. Hepsi, ortak bir endişeyle itilmiş, içgüdüsel olarak birkaç adım atar: sakın Giuliana sis yüzünden yönünü şaşırdığının farkına varmayıp denize uçmasın.

Linda makinanın arkasından koşmağa başlar. Peşinden Ugo ve Corrado. Bu sonuncusu hepsinin en endişeli olanıdır. Ondan başkası değildir Giuliana'nın gergin sinirlerinin üstüne daha bir yüklenen. Şimdi de hepsinden çok koşan odur bu yüzden. Gerçekten rıhtımın sonuna hepsinden önce varır ve makinanın kıyıdan birkaç santimetre geride, radyofarın önünde durmuş olduğunu görerek rahatlar.

Az sonra Ugo ve Linda da gelir. Otomobili rıhtımın kıyısında gören Linda sinirli bir titreyişle, kendini ayakta tutabilmek için arabanın çamurluğuna tutunur.

Giuliana elleriyle de sarıldığı direksiyona yaslanmıştır. Arabanın motoru hâlâ çalışmaktadır. Ayakları fren ve debriyaja kuvvetle basmaktadır, yüzü bir korku anlatımıyla gerilmiştir. Bir hareket yapmağa cesareti veya kuvveti kalmamıştır. Corrado, sakin, kapıyı açar, motoru durdurur, el frenini çeker. Öte yandan Ugo, öfkesini saklamağa çalışsa da, kuru bir tonla :

UGO : Bak nerede durmuşsun : bir adım ötede. İşte nasıl doğuyor kazalar.

Giuliana titremektedir. Biraz sesi de. Korkusu azalacağına gittikçe büyüyormuş gibi. Gerçeğin öyle olduğuna kendini inandırmak için kendine de cevap verir gibidir Ugo ile birlikte.

GIULIANA : Biliyorum, Ugo... yanıldım...

Makinadan iner.

UGO : Ama nasıl yanıldın? Gemiyi görmedin mi? Önce o kadar korkuyordun, sonraysa, tersine...

Giuliana'nın bütün vücudu titremektedir. Otomobilin kapısına sarılır, umutsuzca. Kocasının gözlerine diker gözlerini. Ugo'nun içtenliğini, sözlerine inanmak zorunda olduğunu görmesini ister. İnanmasını yalvarır.

GIULIANA : Görmedim, onu düşünmüyordum artık... Eve gitmek istiyordum, yalnız eve gitmek... sis şa-

şırttı beni... şaşırdım, Ugo, yemin ederim... Ya sen niye ağlıyorsun, söyler misin?

Linda isterik hıçkırıklarla sarsılmaktadır. Giuliana da güçlükle başarır ama gözyaşlarını tutmayı. Sesi gittikçe daha kuvvetli ve acılı çıkmaktadır. Susunca üçü de sessizlik içinde kalır. Ona bakar Corrado, derinden sarsılmış. Rıhtımın etrafındaki denizin üstünde, sisin içinde görünmyeen martıların çığlıkları işitilir, bir de ritmik, sağıredici uluması radyofarın.

Giuliana'nın evi. İç. Gece.

Ugo ve çocuk, üstünde oyuncaklar olan küçük bir masanın önüne oturmuşlardır. Fiziksel ve kimyasal denemeler yapılan oyuncaklardır bunlar. Pencerenin içinde, odadaki konsolların üzerinde hemen her tarafta başka oyuncaklar görülür. Plastik bir yürek, bir roket atış alanı, renkli plastikten büyük bir göz, karışık kaplar ve deney tüpleriyle dolu küçük sandıklar. Giuliana girer ve ikisini bir mikroskopla oynamağa dalmış bulur. Baba bir camın üstüne su damlatmaktadır. Gözünü mikroskoba dayar.

UGO : O! Ne güzel...

Giuliana kapıda durur.

GIULIANA : Valizini hazırlıyorum. Kaç gün sürecek yolculuk?
UGO : Beş... altı...

Giuliana çıkmağa davranır, ama çocuk sorar:

ÇOCUK : Anne, bir bir daha kaç eder?
GIULIANA : Ne soru : iki.

Çocuk, cevaptan hoşnut, kurnaz kurnaz güler.

ÇOCUK : Doğru değil. Bak.

Giuliana yaklaşırken çocuk bir damlalıkla bir lâm alır, lâmın üstüne koyu renkli bir sıvı damlatır.

ÇOCUK : Bir...

İlkinin üstüne bir tane daha damlatır.

ÇOCUK : ...ve bir daha.

Çocuk, üstünde damlaların doğal olarak birleştiği lâmı, muzaffer bir edayla gösterir.

ÇOCUK : Kaç oldu?

Giuliana, daha önce hiç düşünmediği bir gerçeği kabul etmeğe zorlanan biri gibi, belli bir şaşkınlıkla lâma bakar. Sonra kabul eder:

GIULIANA : Bir. Doğru. Ama bak biraz.

Eğilir, saçlarından öper çocuğu. Anlatımı birden ciddileşir, gerginleşir. Ugo'nun bakışından kaçmak ister gibi küçük yatağın arkasındaki duvara doğru yürür. Bir tablonun altında mekanik oyuncak tipi bir yapı vardır.

GIULIANA : Ya bu ne?

ÇOCUK : Bir radar. Görmüyor musun?
GIULIANA : Ya...

Giuliana sinirli hareketlerle kımıldar. Bakışını diğerleriyle birlikte duvara asılı bir suluboyaya, renk dolu, çocuksu bir resme çevirir, yaklaşır, koparır, buruşturur, arkasında gizleyerek odadan çıkar. Ugo onun bütün hareketlerini bir kelime bile söylemeden izler. Pencereden, yatak odasına girerken de gözler, inceler onu. Görünür biçimde endişelenmiştir Giuliana'nın davranışından, ama çocukla oynamağa devam eder.

UGO : Şimdi daha büyük bir tane göstereceğim sana.

Mikroskopun camlarını ayarlar. Çocuk cama gözünü dayar. Yatak odasında Giuliana valiz hazırlamağa devam eder. Bir an sonra Ugo girer.

UGO : Lindaya ben yokken gelip burada yatmasını söyliyebilirdin diye düşünüyordum.

Şüpheyle bakar ona Giuliana.

GIULIANA : Niçin?

Ugo, önemsiz bir şey söylüyormuş görünmeğe çalışarak konuşur.

UGO : Öyle... Gece, olur ya, uyanırsın, hiç olmazsa yanında biri bulunsun.

Giuliana kocasının endişesini mükemmel anlamıştır; şaşkın, cevap verir.

GIULIANA : Evet... söyleyebilirim .

Heyecanını saklamak için yatağın üstünde açık duran valize eğilir. Az sonra kabul ettiğine pişman olmuş gibidir ama, bu kabul ediş kimbilir ne varsayımlara yol açarmış gibi : daha bütünüyle hasta olduğu varsayımına meselâ ve aceleyle ekler:

GIULIANA : Ama söylemesem daha iyi olur belki.

Ugo biraz duraksar. Sonra hiçbir şey söylemeden giger. Giuliana valize yine eşya koymağa başlar, ama hemen bırakır. Sinirlidir. Aceleyle odadan çıkar.

Şimdi, bir kolla kurulan plastik bir uçan daireyle oynayan çocuğun odasına gider. Ugo yatağın kenarına oturmuştur. Dairenin kolunu çevirmektedir. Bir sicimin üstünde dengede tutar daireyi sonra döşemeye bırakır. Bir denge çarkı olan daire, içindeki birisi tarafından yönetildiği izlenimi vererek hareket etmeğe başlar. Çocuk döşemeye diz çökmüş, büyülenmiş gibi oyuncağa bakmaktadır.

UGO : Bak ne güzel. Gördün mü? Gördün mü nasıl dönüyor?

Daire çok ağır hareketler yapar. Arada bir çocuk hızlandırmak için parmağıyla dokunur, sonra korkuyormuş gibi parmağını hemen çeker. Daire kendi çevresinde döner, ağır ağır eğilir, ama düşmez.

UGO : Düzeltmeyi dene.

Çocuk daireyi alır, düşey olarak biraz ileriye bırakır. Sonra Giuliana'yı da oyuna katılmağa çağırır.

ÇOCUK : Düşürebilir misin?

Giuliana daireye yaklaşır, ama ne yapması gerektiğini bilmez.

ÇOCUK : Ayağınla... ayağınla dokun.

Giuliana daireye vurur, ama düşmez daire, eğilmez bile. Sadece yön değiştirir ve gidip masanın bacağına çarpar. Yavaş yavaş döner ve karşıt yöne gitmeğe başlar.

Deniz. Dış. Gündüz.

SAROM'un çelik adası, kıyıdan altı kilometre açıkta. Büyük bir tanker kıçtan yanaşmıştır. Petrol, bir vincin koluna asılı kalın siyah bir borudan geçer.

SAROM adası. Dış. Gündüz.

Giuliana bir sahanlıkta adayı seyretmeğe dalmıştır. Tarabzandan sarkarak, denizin üstünde alçaktan uçan, arada sırada hızlı dalışlar yapan bir martı sürüsü görür. Dönüp havada yılan gibi uzanan borunun dönüşlerini gözleriyle izler. Gemiden makaralı bir iskemleyle Corrado gelir. Kaptanı selâmlamakta, o da elini sallayarak cevap vermektedir. Corrado adanın üstüne gelmiş, Giuliana'ya yaklaşmaktadır. Tamam anlamına bir işaret yapar.

CORRADO : Yarıya maloluyor bana: Malzeme ve adamlar Buenos Aireste inecekler, ama hiç fark etmez.

Giuliana hiçbir şey söylemez. Ona kaçak bir göz at-

makla yetinir. Corrado konuşur, biraz acele eder gibidir, kayıtsız gibi. Yola çıkış, yolculuğun pratik meseleleri düşüncelerini bütünüyle almış görünmektedir.

GIULIANA : Ne götürüyorsun oraya?

CORRADO : Jeneratörler, vinçli arabalar, borular... Girişim için gerekli araçlar.

GIULIANA : Hayır, demek istediğim senin... kişisel eşyalarından.

CORRADO : Hiç. Bir çift valiz.

Bir sessizlik daha. Uğuldayan borunun sağır edici gürültüsü ve adanın temellerine vurup duran deniz.

GIULIANA : Ben gitmek zorunda olsaydım, hergün kullandığım bütün eşyaları, küllükleri bile, götürmek isterdim.

CORRADO : Öyleyse olduğun yerde kalmak daha iyi, nasıl olsa evine, oturduğun sokağa, şehrine yakınıp duracak olduktan sonra...

GIULIANA : Bazan gazete ilânlarında görürsün : ayrılış nedeniyle... herşeyini ya da bir kısmını bırakmak için bir özürmüş gibi.

Kımıldar, canlanmış gibidir birden.

GIULIANA : Hangisinin lâzım olacağını nasıl bilebilirsin? Sonra, bıraktığın eşyaları ve kişileri dönüşünde bulacağına güvenin var mı? Bulsan bile bıraktığının aynısı mı olacaklar ?

Corrado gülümser.

CORRADO : Belki de hiç dönmem.

Corrado, tarabzana yaklaşmak için ona sırtını dönen Giuliana'ya yaklaşır. Okşamak ister gibi, kararsız, elini uzatır. Onu kucaklamak gelmektedir içinden, yapardı da bunu belki. Fakat duraksamaktadır. Rüzgârda uçan saçları Giuliana'nın, canlı saçları elinden birkaç santimetre ötededir. Bir an sonra artık çok geçtir. Giuliana birden döner.

GIULIANA : Bu durumda... dönmemek üzere gitseydim, seni de götürürdüm.

Corrado ciddileşir, Giuliana'nın söylediği sarsmıştır onu.

GIULIANA : Evet, çünkü şöyle ya da böyle benim bir parçamsın artık. Yani çevremde olan herşeyin.

Şefkatle bakar ona Corrado. Giuliana, ilişkilerinin açık bir içtenlik anındadır. Yavaşça:

GIULIANA : Ugo bana, senin bu günlerde baktığın gibi baksaydı, bir çok şeyleri anlardı.

Corrado, birden anlamaz, şaşırmış, konuşmağa başlamadan önce bir an durur.

CORRADO : Kaza hikâyesi ını?

Giuliana evet diye işaret eder.

CORRADO : Klinikteki arkadaşınla mı ilgili?

Giuliana yine evet diye işaret eder.

CORRADO : Sendin o değil mi?

GIULIANA : Sana söylemek istemiyordum, utanıyordum bundan. Ugo da bilmiyor, doktorlarla anlaştım.

Bir sessizlik. Corrado Giuliana'yı gözlemeğe devam eder. Biraz sonra yeniden başlar Giuliana:

GIULIANA : Aramağa gittiğimiz işçiyi hatırlıyor musun?

CORRADO : Evet.

GIULIANA : Onu da klinikten tanıyorum : çok kötü durumdaydı.

CORRADO : O da ölmeğe çalıştı mı?

GIULIANA : Hayır, o hayır.

CORRADO : Ama iyileşti demek şimdi, çalışmağa başladığına göre...

Giuliana uzak denize bakarak başıyla evet diye işaret eder.

CORRADO : Ya sen nasılsın şimdi?

GIULIANA : İyi.

Aşağıda bekliyen kayığa inmek için aceleyle parmaklıktan ayrılıp merdivene doğru yürür. Corrado konuşmadan peşinden gider.

Ova. Dış. Gündüz.

Köyün, ıssız köyün belirdiği ova. Köyün üstünde dalgalanan bayraklar. Mavidir ova, gökyüzü gibi.

Köy yakından hemen hemen ıssız görünür. Sadece, bir sokaktan veya bir evden çıkıp giden üç beş kişi. Herkes aynı yöne gitmektedir.

Rüzgârda bayrakları, pencerelere asılmış rengârenk kumaşları, sokaklarda başka bayram belirtileriyle, bu bomboş bayram yapan köy garip bir etki yapmaktadır.

Gök. Dış. Gündüz.

Bir uçurtma başdöndürücü bir şekilde yükselir. Füze biçimindedir. Kara bir ip sürükler arkasından.

Ova. Dış. Gündüz.

Uzakta köy görünür. Bütün köylüler ovanın bir yerine toplanmış, kocaman kırmızı bir yumağı itmektedirler. Az ötede başka bir topluluk vardır. Topluluktan biri elinde uçurtmanın bağlı olduğu kara ipi tutar. İp bitmek üzeredir. Ötekiler ucuna kara ipi bağlamak için getirmektedirler zaten kırmızı yumağı. Bu iş hemen yapılır ve kırmızı yumak köylülerin yardımıyla yuvarlanarak ip bırakmağa başlar.

Hemen yakında başka renk büyük bir yumak daha hazırdır. Uçurtmanın olduğu yükseklerden insanlar yumaklar ve köy artık çok küçük görünmektedir.

Gök. Dış. Gündüz.

Uçurtma yükselmeğe ve uzaklaşmağa devam eder.

Kumlu açıklık. Dış. Gündüz.

Uçurtmanın bulunduğu yerden görünüş. Üstünde, sarımtrak bir bulut içinde bir vahşi kuş sürüsünün kaçtığı kumlu bir açıklık. Açıklık biter.

Orman. Dış. Gündüz.

Orman başlar : sık, garip, çok güzel ağaçlar; göz alabildiğine bir yeşil ormanı.

Gök. Dış. Gündüz.

Uçurtma yükselmeğe devam eder. Kimbilir hangi uzun uçuştan yorgun birkaç kuş konmuştur üzerine.

Bulutlar ve toprak. Dış. Gündüz.

Buluttan bir halı hemen hemen bütünüyle kaplar toprağı. Deliklerden bir kıyı ve deniz görülür. Şiddetli bir fırtına kopmuştur, sayısız yıldırım düşer, kırmızı mavi turuncu ışıklarla.

Gök. Dış. Gündüz.

Bir yıldırım uçurtmayı delip geçer. Ama uçurtma yükselmeğe devam eder.

Kıyı ve deniz. Dış. Gündüz.

Hurma ağaçları ve her şeyiyle klâsik bir kıyı, fırtınayla altüst olmuş. Görünüş hep yukardan. Evler, ağaçlar, otomobiller uçuşur havada.

Gök. Dış. Gündüz.

Uçurtma şiddetli rüzgârla titrer, fakat yükselmeğe ve yolalmağa devam eder.

Cape Kennedy. Dış. Gündüz.

Cape Kennedy'nin üstten görünümü: dizi dizi yapılar, roket rampaları. Roketlerin biri, arkasında duman ve alevden bir çizgi bırakarak yükselir.

Gök. Dış. Gündüz.

Roket uçurtmanın yanından geçer. Biraz yakar uçurtmayı. Ama yolalmayı bırakmaz bu yüzden uçurtma. Yükselir, hep yükselir. Gökyüzü kararır. Yıldızlar parlar, sık yıldızlar. Kocaman, kırmızı bir ay doğar.

Açıklık. Dış. Gündüz.

İnsan kalabalığı, son, sarı renkli yumağı yuvarlamağa dalmıştır. Daha küçük yani bitmesi yakın bir yumaktır bu.

Birçok insan köye doğru koşar.

Köyde, pencerelere asılı bütün kumaşları koparıp almakta, örtüleri, elbiseleri yırtıp ip yapmak için sokağa taşımaktadırlar. Halkın büyük kısmı, her tarafta, bu işe dalmıştır artık. Pencerelerde, ev içlerinde, damlarda ve doğallıkla, sokaklarda, ağaçların üstünde görürüz onları.

Küçük bir alanda büyük bir çarşafın çevresinde toplanmış kadınlar onu sökmektedir. Dağ gibi bir rengârenk çarşaf yığını hemen orada hazırdır. Çocuklar da bir şeyler yapmaktadır.

Giuliana'nın sesi anlatmayı keser.]

Max'ın ambarı. İç - Dış. Gündüz.

Büyük bir Güney Amerika haritası bir duvara asılmıştır. Corrado, büyük bir ambarda toplanmış otuz kadar işçiyle konuşmaktadır.

CORRADO : Gördüğünüz gibi Patagonia Güney Kutbuna yakındır. Buenos Aires'e gidiliyor... Buenos Aires'ten uçakla Commodoro Riva Davia'ya ve buradan da kendi araçlarımızla, Caleta Dlivia'dan beşyüz kilometre öteye gideceğiz.

İşçiler, sessiz, dinler. Arkalarında büyük hasırlı şişe ve sepet yığınları yükselir.

BİRİNCİ İŞÇİ : Nerede oturacağız?

İKİNCİ İŞÇİ : Paramızı ödeyeceğinizi kim garanti ediyor?

GOVONI : Sırayla konuşun, sırayla konuşun.

BİRİNCİ İŞÇİ : Nerede oturacağız?

CORRADO : Her türlü konforu taşıyan önceden yapılmış barakalar var.

Harita üzerinde başka açıklamalar yapmak üzeredir, ama bir başkası sözünü keser.

İKİNCİ İŞÇİ : Paramızı sonuna kadar ödeyeceğinizi kim garanti ediyor bize? Bir garanti verilemez miydi? Bankada bir depozito... ne bileyim... buna benzer bir şey. .

CORRADO : Sonra bunu da konuşuruz. Sırayla bütün sorunları konuşacağız.

Ama yeni bir soru sorulmuştur bile:

ÜÇÜNCÜ İŞÇİ : Hastane var mı?

CORRADO : Evet, hem de çok teşkilâtlı. Doktor İtalyan, Torino'lu.

DÖRDÜNCÜ İŞÇİ : Ne kadar sonra insan karısını yanına getirtebilir?

CORRADO : Hiç olmazsa bir yıl ister... Ama ayda bir ailenizle telefonla konuşabilirsiniz.

DÖRDÜNCÜ İŞÇİ : Kim ödüyor?

CORRADO : Şirket. Ama tabii daha sık telefon etmek isteyen olursa...

Sözü, bir spor gazetesi tuttuğu elini kaldıran biri tarafından kesilir.

BEŞİNCİ İŞÇİ : Spor Gazetesi geliyor mu?

Bütün tartışma boyunca sakin ve dalgın gibi olan Corrado şimdi biraz sıkılmışa benzemektedir.

GOVONI : Geliyor geliyor.

BEŞİNCİ İŞÇİ : İyi .

GOVONI : Bütün İtalyan gazetelerini alabileceksiniz... ama birkaç gün gecikmeyle.

YEDİNCİ İŞÇİ : Havada yüzde doksan nem olduğu doğru mu?

ALTINCI İŞÇİ : Televizyon var mı?

BEŞİNCİ İŞÇİ : Aşılar ne zaman yapılacak?

GOVONI : Yapılacağı zaman söyleriz biz.

Corrado söylenenlere kulak vermez artık. Ambarda olan bitene karşı ani bir ilgisizlik belirmiştir içinde. Güvenilir adamına yaklaşır ve alçak sesle:

CORRADO : Siz devam edin Govoni... Ben biraz çıkıyorum.

SEKİZİNCİ İŞÇİ : Kadınların göğüsleri açık dolaştıkları doğru mu?

Max'ın ambarının avlusu. Dış. Gündüz.

Corrado büyük yeşil toplara benziyen hasırlı şişe yığınları arasında yürür. Yorgun ve düşünceli görünmektedir. Durup samanla kaplı yerde ayrı bir tarafa dayanmış bir hasırlı şişeye bakar uzun uzun. Ayağıyla dokunur. Sonra, birden kendi kendine soran birinin şaşkınlığıyla, çevresindeki bütün hasırlı şişe yığınlarını bakışıyla kucaklamak için döner: burada ne işim var benim?

Giuliana ve Ugo'nun evi. İç - Dış. Sabah saat 9.

Giuliana, arkasında hizmetçi, çocuğun odasına girer. Henüz sabahlık vardır üzerinde. Çocuk yataktadır. Annesinin girişiyle, sessiz, asık yüzlü kalır. Giuliana yatağın yanında durur.

HİZMETÇİ : Ayakta duramadığını söylüyor... Bacakları acıyormuş.

GIULIANA : Bu yenilik de nedir?

Çocuk cevap vermez. Giuliana kararlı bir hareketle üstünü açar ve dizine, kalçasına dokunmağa başlar.

GIULIANA : Burası acıyor mu?

Çocuk başıyla hayır diye işaret eder. Giuliana dizinin altına dokunur.

GIULIANA : Burası?
ÇOCUK : Hayır.
GIULIANA : Burası?... Burası?...

Topuğuna dokunur, tepkisini görmek için dizine vurur yeniden birkaç kere. Endişeli, çocuğun tepkisini gözler. Kımıldamaz çocuk. Giuliana bu sefer daha kuvvetli vurur.

GIULIANA : Canım acıtıyor muyum?
ÇOCUK : Hayır. Duymuyorum.

Giuliana telâşlanır.

GIULIANA : Ne? Duymuyor musun böyle yapıyorum da?

Bir daha vurur. Çocuk hayır diye işaret eder. Giuliana kalkar ve oğlunun yüzüne bakar.

GIULIANA : Neden biliyor musun? Bu sabah yurda gitmek istemiyorsun da ondan.

Çocuk cevap vermediğinden yataktan ayrılıp pencereye yaklaşır. Dışarda, birkaç metre ötede, yandaki fabrikanın rıhtımına bir gemi yanaşmıştır.

GIULIANA : Gel bak ne güzel bir gemi gelmiş. Oh, ne güzel! Ne büyük! Bembeyaz...

Çocuk inatla duvara doğru bakar. Giuliana yeniden

yatağa yaklaşır. Olayı dramatikleştirmeden açıklama çabalarına rağmen, kötü şeyler düşünmekten kendini alamadığı açıktır. Ne olduğunu iyice anlıyamadan orada bekliyen hizmetçiyle bakışır bir an, yeniden oğlunu okşar sonra.

GIULIANA : Hazinem... eğer nerenin acıdığını bana söylemezsen...

HİZMETÇİ : Bir dakika, bayan, ayağa kaldırmayı deneyelim.

GIULIANA : Evet... ayakta durdurmayı dene bakalım.

Hizmetçi çocuğu koltukaltlarından kaldırır, ama bacakları tutmuyormuş gibi çöker Valerio. Giuliana bacaklarını yakalar. Sesinde acı vardır artık.

GIULIANA : Aşkım, anlat iyice. Bana yardım etmezsen nasıl iyileştiririm seni? Ayakta tut, onu.

Hizmetçiyse, tersine, bırakır çocuğu. Çözülür, çöker çocuk. Giuliana halıya oturur, göğsünde kuvvetle sıkar onu.

GIULIANA : Nasıl olur?... Buraya gel, aşkım... Nasıl başladı? Söyle bana... yalvarırım...

Çocuk susar. Giuliana devam eder:

GIULIANA : Bu sabah böyle miydi uyandığında, yoksa, gece mi oldu? Söyle bana... ne zaman?...

Çocuk susmağa devam ettiğinden, Giuliana hizmetçiye dönüp aceleyle konuşur:

GIULIANA : Dereceyi alıverin bana.

GIULIANA : Dördüncü çocuk felci aşısını yaptırdım mı acaba?

LINDA : Elbet yaptırdın ama. Doktor bilmez mi?

GIULIANA : Teşhis için niçin yirmidört saat istedi öyleyse? Bu kadar bekliyemem ben, bir başkasını çağıracağım.

Umutsuz, salondan çıkar. Onu tutmak için davranan Linda, masanın köşesine dayanmış bir dergiye çarpar. Almak için eğilir ve derginin bütün sayfasının oynayan takma kol ve bacaklı bir çocuğun resimleriyle dolu olduğunu görür. Dergiyi alıp kapatır ve masanın üstündekinin de talidomide yüzünden sakat doğmuş çocuk resimleriyle dolu olduğunu görür.

LINDA : Buraya bak, neler çıkıyor ortaya!

Saat 16.

Giuliana perişandır. Şaşkın bir bakışla, yatağının üstünde, oyuncaklarıyla oynamakta olan oğlunun hareketlerini izlemektedir. Elindeki helikopteri uçuş taklidi yaparak havada dolaştırır. Ama ansızın bir huy değişimiyle yere atar.

ÇOCUK : Yoruldum bu oyundan. Bir şey daha çiz bana.

Giuliana cevap vermeden yazı tahtasına gider. Robot gibi bir tebeşir parçası alır ve anlamsız, daireye benziyen, azbuçuk bir helezonu andıran bir şekil çizer. Sonra siyahla önceki deseni kesen bir çizgi, sarı tebeşirle bir çizgi daha ekler sonra. Bunları yapıp durur. Çocuk annesinden birkaç yenilik daha beklemektedir, ama Gi-

uliana artık oğluna hiçbir şey verecek durumda değildir. Teşebirleri bırakmakla ve kesilmiş gibi, oğluna bakmakla yetinir.

ÇOCUK : Niçin bir masal anlatmıyorsun bana?

Kafasını toplamak için çabalar Giuliana.

GIULIANA : Bildiklerimin hepsini anlattım.
ÇOCUK : Dünkünü niçin anlatmıyorsun öyleyse?
GIULIANA : Hangisini?
ÇOCUK : Uçurtma masalını .
GIULIANA : Sen niçin biraz dinlenmiyorsun, ha?

GIULIANA'NIN SESİ MASAL ANLATIR : **Bir adada yaşıyan bir çocuk vardı. Büyüklerle bir arada sıkılıyordu, korkutuyorlardı onu. Kendi yaşındaki çocuklar hoşuna gitmiyordu, büyüklerle oynuyorlardı çünkü. Martılar, yaban tavşanları, kormoran kuşları arasında yalnız kalıyordu hep böylece.**

Köyden uzak, küçük bir kumluk kıyı bulmuştu, orada deniz... Seviyordu burayı. Doğanın öylesine güzel renkleri vardı, hiçbir şey gürültü yapmıyordu. Güneş de battıktan sonra gidiyordu.

Bir sabah denizde bir yelkenli belirdi. Türlü türlü kayıklar geçerdi oradan, genellikle. Ama bu gerçek bir yelkenliydi : dünyanın bütün denizlerini ve kimbilir, dünyanın dışındaki denizleri de aşmış olanlardan biri. Uzaktan görünüşü harikulâde bir etki yapıyordu.

Yakmdansa, tersine, gizemli görünüyordu. Kim yönetiyordu onu? Kimse görünmüyordu güvertesinde.

Birkaç dakika kımıltısız kaldı, sonra dönmeğe başladı ve geldiği gibi sessiz, uzaklaştı.

İnsanların tuhaflıklarına alışmıştı küçük kız, bu yüzden şaşırmadı. Ama kıyıya dönünce, ne görsün...

Bir gizem iyi ama ikisi çoktur. Kim türkü söylüyordu? Kıyı her zamanki gibi ıssızdı, ama oradan geliyordu ses, kimi yakından, kimi uzaktan. Bir an ise denizden geliyormuş gibi geldi ona... ...kayalar arasında küçücük bir koy... öyle çok kaya... daha önce farkına varmadığı... etten gibiydiler... ve ses öylesine tatlıydı o noktada...

ÇOCUK : Ama türkü söyleyen kimdi?

GIULIANA : Hepsi söylüyorlardı... hepsi...

Çocuk yatağın içinde büzülür, içgüdüsel olarak, dışardan gelen sirene benzer bir sesin de çektiği Giuliana pencereye yaklaşır.

Gemi hep oradadır. Yük boşaltan işçiler gidip gelirler. Güvertede yere serdiği seccadenin üstünde namaz kılmak için diz çöken bir arap denizcisi görülür. Giuliana pencereden ayrılır, çocuğa hiç bir şey söylemeden odadan çıkıp merdivene doğru yönelir. Alt katta henüz gelmiş olan Corrado ve Linda ile karşılaşır. Onun bile farkına varmaz. Selâm vermeden, bir kelime söylemeden salona girer, koltuğa oturur, başı dizlerinin üstünde umutsuz, kımıltısız kalır.

Corrado dönüp Linda'ya bakar. Onu dışarıya itip kapıyı üstüne kapar Linda.

Giuliana'nın evinin avlusu ve sokak. Dış. Gündüz.

Corrado giriş kapısıyla teknisyenlerin sessiz köyünü

kesen yol arasındaki basamakları inip Giuliana'nın evine bakmağa başlar. Issıza benzemektedir ev. Çevrede herşey gridir. Yandaki fabrikanın silindir biçimindeki siloları, ağaçların dalları arasındaki dumanlı yapıları bulutlu gökyüzüne karşı yükselmektedir. Orada duran Corrado'nun otomobilinin yanında Govoni onu beklemektedir. Corrado yaklaşır. Govoni saygılı bir tavırla otomobilden iner.

CORRADO : Şimdi yola çıkışımızı geciktirmek gerekecek, bu durumda nasıl çekip gidebilirim?

Corrado otomobile binip sürer. Govoni de yanındaki yerini almıştır. Parmaklıklı kapının öte yanında yol, paralel iki sıra halinde fabrikanın önünde bekleyen kamyonlarla doludur. Geçmek imkânsızdır. Corrado arabayı durdurur ve şoförlerin dikkatini çekmek için klâkson çalar. Ama kamyonlar boşa benzemektedir. Corrado ile Govoni inerler.

GOVONI : Ama ne oluyor burada?

Govoni'nin uyuşturucu bir tavrı vardır.

CORRADO : Ama ne oluyor burada?

İki sıra kamyon arasındaki dar geçide doğru yürür. Kamyonların hiçbirinde şoför yoktur, bomboştur hepsi. Corrado kamyonların çevresinde dolaşıp birini arar. Fabrikanın girişine yaklaşır: orada da kimse yoktur.

Issız avluya girer. Sadece dipte, bir duvarı yeşile boyayan birkaç işçi vardır. Corrado yaklaşır.

CORRADO : Hey... şu kamyonların şoförleri... ne cehenneme gittiler?

BİRİNCİ İŞÇİ : Kim bilir?

Fabrika yönünü gösteren bir hareket yapar. Corrado, birden öfkelenir, haykırmağa başlar.

CORRADO : Hay anasını... ne biçim iş bu yahu?

Kapalı iç kapıya yaklaşıp bütün sesiyle haykırır yine:

CORRADO : Hey... Şoför!... Kapıcı!... Nerdeyiz hahu, ayda mıyız?... heeey!...

Giuliana ve Ugo'nun evi. İç - Dış. Akşam.

Saat 18.

Giuliana terasa açılan camlı kapının önünde hareketsiz durmakta, çocuklaşmış, kanaldan geçen bir gemiye bakmaktadır. Elinde çocuk gazeteleri olan hizmetçi merdivenleri çıkar. Odaya, Giuliana'mn yanına gelir.

HİZMETÇİ : Signora... Signora?... Signora... İşte gazeteler.

Giuliana gazeteleri alıp odasına, çocuğun yanına gider. Yarı aralık kapının önüne gelince birden durur. Aralıktan gördüğü şey yarıölü bırakır onu. Odanın içinde çocuk yataktan inip masaya yaklaşmış, Giuliana'nın farkına varmaksızın bir oyuncakla oynamaktadır. Sonra bir oyuncak alıp yatağına döner. Ama yatağa girer-

ken annesini görür. Ona bakmaktan kaçınarak, öyle, hareketsiz, kalakalır. Giuliana'nın içinden ilk gelen, iyileştiğinden, bacaklarını kımıldatabildiğinden emin olabilmek, ona dokunabilmek için ona koşmak olur. Kucaklar onu gerçekten, gülerek ağlıyarak dokunur ona. Ama sonra, ayrılır, birden : bomboştur, bir hiçtir. Titremeğe başlar. Ancak duyulur bir fısıltıyla:

GIULIANA : Ama öyleyse? Niçin böyle beni ...

Gerçeği bir türlü anlıyamıyormuş, hep ondan kaçıyormuş gibi gelir, döşeme ayaklarının altında derinleşiyormuş gibi. Onu gözyaşsız bir ağlayışla irkilten sinirli bir titreyişle sarsılır. Nihayet, son bir güçle kendini toplar, koşarak odadan çıkıp merdivenlerden iner, kapıyı açar. Karşılaştığı soğuk pardesüsünü hatırlatır ona. Telefonun durduğu banktan alıp sırtına geçirerek dışarı fırlar.

Sokak. Cabot rıhtımı. Dış. Alacakaranlık.

Giuliana kanal boyunca uzanan yolda koşmaktadır. Öte yanına bir geminin yanaşmış olduğu parmaklıklı kapıya yaklaşır. Soluk soluğa durur burada, ne tarafa gideceğinde kararsız. Evden çıkmasının nedenini unutmuş gibidir. Gemiye bakar, yanından geçip yeniden koşmağa başlar.

ANIC havuz parkının duvarı. Dış. Alacakaranlık.

Arkasında yuvarlak büyük havuzların yükseldiği Anic'in gri duvarı boyunca yürür Giuliana. Birden koşmağa başlar, sonra yavaşlar ve bitkin, yürümeğe başlar yeniden.

Sokak. Dış. Alacakaranlık.

Giuliana, sisle ve az önce durmuş olan yağmurla ıslanmış bir bulvarda şehrin merkezine doğru koşar, umutsuzca.

Corrado'nun oteli. İç - Dış. Akşam.

Giuliana soluk soluğa hole girer, kâtibin bankına yaklaşır.

GIULIANA : Hangi odada?

Şaşkın bakar ona kâtip.

KÂTİP : Özür dilerim, bayan... kim?
GIULIANA : Nasıl kim?

Söylediği insanı bilmeyişine inanamaz, şaşırmış gibidir. Kâtip devam eder:

KÂTİP : Adını hatırlamıyor musunuz?
GIULIANA : Adını?... ben adını... hayır...

Hatırlamağa zorlar kendini, ama o anda bomboştur sanki belleği. Sonunda bulur.

GIULIANA : Corrado.

Kâtip deftere bakar.

KÂTİP : Mühendis Zeller mi?

Elbet, kim olabilir ki diyen bir tavırla evet diye işaret eder Giuliana.

KÂTİP : 309 numaralı oda.

Giuliana merdivenlere koşarkan kâtip arkasından:

KÂTİP : Özür dilerim bayan. Bir belgeniz var mı?

Koridorda karşısına çıkar Corrado. Duvara sürünerek ilerler Giuliana: gördüğü tek somut şey odur, Corrado'dur.

CORRADO : Giuliana!
CORRADO : Ne var, Giuliana?

Giuliana girer, Corrado kapıyı kapar ve konuya dokunmaktan korkarcasına, temkinle devam eder:

CORRADO : Oğlun mu?
GIULIANA : Hayır, hayır iyi o... iyi, onun bana ihtiyacı yok. Ona ihtiyacı olan benim asıl.
CORRADO : Ama neyin var?
GIULIANA : Acı veriyor bana, saçlarım, gözlerim, boğazım, ağzım...

Corrado'ya yaklaşıp titreyen ellerini uzatır.

GIULIANA : Söyle bana titriyor muyum?

Corrado ellerini alır.

CORRADO : Evet, bir parça... ama biraz üşümüşsün galiba.

Çevresine bakınır, kalorifere yaklaşıp ellerini dayar. Corrado bir çarşaf alıp omuzlarına koyar. Ürperen sarsılan Giuliana örtünün altında büzülür.

GIULIANA : Sokağa çıktım... nereye gideceğimi bilmiyordum. O zaman düşündüm ki sen...

Bir türlü yenemediği bir dirliksizlik içindedir. Oda karmakarışıktır : bir geçicilik duygusu veren dörtbir yana saçılmış elbiseler, valizler. Giuliana çarşafı çıkarıp yatağın üstüne atar. Pardesüsünü çıkarır sonra. Bir ceket, bir kravat, bir gömlek, mendiller, renkli zarflar alır, bunları mantıklı bir düzene göre değil, kendine göre ölçüyle, yeşilleri bir araya, kırmızıları bir araya, sarıları bir araya, v.b.... komodinin, iskemlelerin üstüne koyar. Bir robot gibi yapar bu seçme işini. Ama hemen keser. Bütün bütün şaşkındır. Corrado, yardım etmek, sakinleştirmek için yanına yaklaşır.

Corrado'nun önünde durur, çok büyük görünen gözleriyle bakar ona, uzun uzun.

GIULIANA : Beni sevmiyorsun, değil mi?

Corrado bunu hiç beklememektedir, duraksar.

CORRADO : Niçin soruyorsun?

Giuliana ondan ayrılıp odanın içinde bir aşağı bir yukarı dolaşarak söylenir. Sanki kendi kendine konuşuyor gibidir.

GIULIANA : Bu şefkat tutkusu da nedir bendeki?... Yetmiyor, yetmiyor... Niçin başkalarına ihtiyacım olma-

lı?... Budalanın biri olmalıyım ben: bu yüzden olacak işin içinden çıkamıyorum bir türlü.

Corrado ona doğru birkaç adım atar, ama Giuliana geriye gider. Corrado durur. Ona yardım etmek için nasıl davranacağını bilmemektedir. Anlamağa çalışmaktadır onu. Gözlerinin önünde acıya, şaşkınlığa karşı koymak, kendini denetlemek için insanüstü çabalar harcayan bir kadın vardır, ama bu kadın şimdiye kadar hiçbir kadının çekmediği bir biçimde çekmektedir onu, yapabildiği tek şey önünde durup, bütün diğer arzulardan daha güçlü bir arzuyla, kucaklamak arzusuyla ona bakmaktır.

GIULIANA : Ne isterdim biliyor musun?... Beni seven bütün insanların... burda çevremde olmasını, bir duvar gibi.

CORRADO : Giuliana!

Bir sessizlik ve sonra daha yavaş:

GIULIANA : Dostlarımın seslerini duymak, daha henüz dostlarımken.

CORRADO : Giuliana, ne olduğunu söylemek isti yor musun bana?

GIULIANA : Hiç. Düşün biraz : hiç.

Gittikçe daha huzursuzdur, yerinde duramamaktadır. Bir koltuğun yanına diz çöker, fısıldar:

GIULIANA : Ben iyileşmedim.

Birden gelen bu düşünce dehşete düşürür onu. Ve arkasından başka biri daha:

GIULIANA : İyileşmiyeceğim de artık. Asla... Asla.

Gözleri ıslak, bir heykel gibi hareketsiz kalır orada. Ama birden kalkar sonra, pencereye gider. Corrado yaklaşır.

CORRADO : Çok düşünüyorsun hastalığını. Herhangi bir hastalık oysa seninki de... Hepimizde var biraz, biliyor musun? Az ya da çok tedaviye ihtiyacımız var, hepimizin.

GIULIANA : Düşünmemem için ölmüş olmam gerekirdi, ölüler de normal insanlar değildir.

Gülümsemeğe çalışır, ama Giuliana ona bakmaz bile. Kesik hareketler yaparak odanın içinde dolaşır. Corrado bir kolundan yavaşça tutarak durdurur onu. Bu dokunuşla sakinleşmiş gibidir. Corrado bir iskemleye oturmağa zorlar. Kendi de yatağa, tam önüne oturur. Bir sessizlik olur. Onu heyecanlandıran saplantılı düşüncelerinin akışı kesilen Giuliana birden sakinleşir, dikkatini başka şeylere yöneltir görünür. Yatağın yanındaki sehpanın üzerinde duran bir haritayı eline alıp açar. Daha iyi bakmak için halının üstüne koyar, haritayı yere yayar. Bir Güney Afrika haritasıdır bu. Parmaklarını yeşile, sarıya, kahverengine boyanmış ülkelerin, mavi denizin üstünde gezdirir. Corrado da onun yanına kaymıştır.

GIULIANA : Kimbilir dünyada daha iyi olmak için gidilecek bir yer var mıdır? Yoktur, belki.

Corrado konuşmaya daha mantıklı ve açık bir ton verebilmek için bu cümleden yararlanır.

CORRADO : Haklı olman mümkün. İnsan dolaşır dolaşır sonra bir de bakar ki hiçbir şey değişmemiş. Benim başıma gelen işte. Kendimi altı yıl öncekinden farklı hissetmiyorum... Ama bu beni gitmeğe mi kalmağa mı itiyor bilmiyorum.

Konuşurken Giuliana'yı kendine doğru çeker Corrado. Ama Giuliana birden kalkar, onun kolları arasında kalmak bir kapalılık korkusu veriyormuş gibi. Kazağını çıkarıp yere atar. Gidip yatağın öbür tarafına oturur.

GIULIANA : Ne zaman yola çıkıyorsun, Corrado?

CORRADO : Bilmiyorum. O kadar uzak ki Patagonia.

GIULIANA : Nereden uzak?

CORRADO : Buradan... İtalya'dan.

Yanına gidip yatağın üstüne oturur. Ama artık onunla ilgilenmez Giuliana. Büyük dikkatle duvarların birine bakmaktadır.

CORRADO : Neye bakıyorsun?

Giuliana duvarı gösterir ve:

GIULIANA : Oraya.

Yatağın üstüne bırakır kendini. Değişik renkte bir leke görünen tavana kayar bakışı. Görmemek için örtüyü üstüne çeker. Yatağın içindeki biçimine bakmaktadır Corrado. Çok güçlü bir dokunma isteği duyar. Bir an sonra, Giuliana'nın kımıldamadığını görerek, elini uzatır. Şiddetle irkilir Giuliana. Yüzünü açar, yumrukları örtünün kıyısında sıkılı, gözlerini Corrado'ya diker.

GIULIANA : Birine saldırmak, hırpalamak isteği geliyor bazan içimden.

Corrado şaka etmeğe çalışır.

CORRADO : Sana göre endişe verici bir belirti mi? Çünkü ben de bazan...

Ama Giuliana için şakalaşacak bir an değildir bu. Titremektedir. Sırtını duvara dayıyarak, sağlam olduğuna, ona dayanak olacağına emniyet getirmek için gibi elleriyle tekrar tekrar dokunarak dizlerinin üstünde kalkar. Önce hafif, sonra gittikçe yükselen bir sesle konuşmağa başlar :

GIULIANA : Yardım et bana... yardım et... yalvarırım sana, bir başıma kurtaramıyorum kendimi. Kim yardım eder bana?... ah?...

Bütün vücuduyla yaptığı hareketlerden, boğuk ve kesik sesinden dayanılmaz olduğu anlaşılan bir acıya gömülmüştür.

Kendinde değildir. Kollarından yakalar Corrado.

CORRADO : Burdayım ben, Giuliana... Sakin ol... söyle, neden korumamı istiyorsun seni?

Öncelcri sesine hâkim olmağa çalışarak, sonra kendini gittikçe daha kuvvetli haykırma ihtiyacına bırakarak, kesik kesik konuşur:

GIULIANA : Sokaklardan... fabrikalardan... renklerden... gökyüzünden... insanlardan!...

Gözlerinin görmesine engel olmak ister gibi Corrado'nun boynuna sarılır, bütün gücüyle sıkar. Patladı patlıyacaktır umutsuz bir ağlayışla.

Corrado da onu kucaklar, sakinleştirmek ister gibi, yumuşak, okumağa başlar. Başlangıçta, bu vücudu yatağa yatırmak, üstüne atılmak itkisine açıkça zıt bir tatlılık halindedir okşaması. Ama sonra, önceleri kararsız olan hareketleri belirli bir bilinç kazanır, okşayışları gitgide daha açık olmağa başlar. Giuliana bunun farkına varacak durumda bile değildir. Böylece, Corrado daha sıkı sarılınca, ölü gibi, kendini bırakır Giuliana. Öpmeğe başlar Corrado. Öpüşü gittikçe daha yoğun, daha şiddetli olmaktadır. Bütün vücuduyla titrer titrer Giuliana. Önceki şaşkınlığı duygularının karmaşasına bırakmıştır yerini. Karşıkoyma ve tadalma itkileriyle karışmış bir türlü sayıklamaya, bilinçsiz bir hayasızlığa. Son bir bilinç parlamasında yataktan atlar Giuliana, yarıçıplak, salondaki koltuğa büzülür. Herşey menekşe rengidir çevresinde. Corrado yanına gider ve yeniden, yavaş yavaş öpmeğe başlar. Bütünüyle bırakır kendini Giuliana.

Bir süre sonra, çırılçıplak yataktadırlar, Corrado ile Giuliana, kırmızı, gerçekdışı bir ışığa batmış, kımıltısız. Bütün oda, eşyalar, mobilyalar, elbiseler kırmızıdır.

Corrado'nun otelinin önündeki alan. Dış. Gece.

Giuliana koşarak köşeyi döner. Corrado bir yandan paltosunu giyerken ona yetişir. Yanında yürümeğe başlar, bir kolundan tutup durdurur. Giuliana karşı koymayı dener, mütevekkil, başeğer sonra. Otomobile kadar götürür Corrado. Binerler.

Giuliana'nın dükkânı. İç. Gece.

Giuliana ile Corrado dükkânın içindedir. İkisi de konuşmaz. Alaycı bir anlatımla beyaz duvarlara bakar Giuliana. Uzun bir sessizlik olur. Giuliana'nın bu büyülü acılı içten kapanışını somut konularla dağıtmayı dener Corrado.

CORRADO : Giuliana... niyetin ne söyle bana. Ne yapmak istiyorsun?

GIULIANA : Hiç

CORRADO : Saçma ama.

Giuliana duvardan ayrılır. Alaycılığı kaybolan Giuliana gerçekten umutsuzdur. Ağlamak üzeredir.

GIULIANA : Benimle ilgilenmeni istemiyorum... Herkes, aylardır başka bir şey yapmıyor... Doktorlara gidiyorum, benden sözediyorlar bana... Benden başka, kişisel durumumdan başka bir şey yok... ben ben yapamıyorum artık!... Kendimi düşünmek istemiyorum ben!...

Bir an durur, sonra yeniden başlar:

GIULIANA : Herşeyi yaptım gerçeğe girmek için, klinikte dedikleri gibi... Başardığım söylenebilirdi... Kocamı aldatmağa gidecek kadar.

CORRADO : Böyle şeyler düşünmemelisin, Giuliana.

GIULIANA : Elbet, düşünmemek yeter. Güzel bir çözüm yolu.

Kımıldar, duvara doğru gider, döner.

GIULIANA : Ne olduğunu bilmediğim korkunç bir şey var gerçekte. Kimse de söylemiyor bana bunu.

GIULIANA : Sen de yardım etmedin bana, Corrado. Biliyor musun?

Tatlılıkla söyler bu cümleyi, ama Corrado için hakettiğini hissettiği bir suçlama gibi olur : kendine karşı duyduğu öfke, orada, inmeli gibi, tek kelime söyletmeden tutar onu. Bir an patlıyacak gibi olursa da aceleyle kapıya doğru yürür ve çıkar. Sokağın ortasında kısa süren bir duraksamadan sonra uzaklaşır.

Tahıl depoları. Dış. Gece - Tan.

Onarımdaki eski bir geminin minyum rengi yan cephesi. Paslanmış demirden borular, kovanlar, rutubeti emmiş kırık dökük birçok eşya büyük bir depo grubunun önüne iki geminin daha yanaşmış olduğu rıhtım boyunca uzanmaktadır.

Giuliana'nın nereye geldiği hakkında bir fikri yoktur. Ama yürüyüşünden, teknelerin devasa gölgelerinin verdiği korkuya rağmen, belki belirsiz bir kararla hareket ettiği anlaşılmaktadır.

Giuliana, daha önce hiç tanımamış olduğu bir dünyayı yakından görmenin şaşkınlığıyla ilerler, birden rıhtım boyunca koşmağa başlar sonra ve depoların önündeki geminin portatif merdiveninin önünde durur.

Biraz duraksadıktan sonra çıkmağa başlar, ama birkaç metre sonra bir irkilmeyle durur: aynı merdivenden, yukardan bir adam inmektedir. Soluk benizli, traşı uzamış, siyah fanilalı bir denizcidir bu. Ona bakar Giuliana, geri dönecek gücü kalmamıştır. Adam merakla inceler onu, sonra yabancı bir dilde, çok tatlı bir tonla konuşur:

DENIZCİ : Akşamlar hayırlı olsun.

GIULIANA : Ben... olmaz... ben... özür dilerim, bana söyliye...

DENİCİ : Birini mi arıyorsunuz? Bir şeye ihtiyacınız var mı?

Denizcinin söylediklerinin bir kelimesini bile anlamamıştır, ama duruma göre bir cevap verir yine de.

GIULIANA : Ben istemiyordun... hayır... Bu gemiyle insanlar da yolculuk edebilir mi?

Denizcinin de onu anlamadığı açıktır, hareketleriyle vurguladığı anlaşılmaz diliyle çıkmağa çağırdığı :

DENİZCİ : Bir kahve ister misiniz?

Giuliana sorduğu sorudan heyecanlanmış, pişman olmuştur bile. Yabancı onu anlarmış gibi sorusunun anlamını değiştirmeğe çalışır.

GIULIANA : Hayır... henüz karar vermedim değil de...

Kelimelerinin anlamını yakalamağa çalışmak veya değerini dudağının hareketlerinde okumak için hafifçe üstüne eğilmiş olan Türkün delici bakışı korkutur onu birden. Geriler. Türk merdivende peşinden gelir.

DENİZCİ : Anlamıyorum.

Yine acısına mahkûm olmuştur Giuliana. Konuşmağa, içinde bulunduğu durumu birine anlatmağa ihtiyacı vardır daha. Gemiyi yükleyip boşaltan motorların bu-

lunduğu yerin altında durur böylece birkaç adım sonra. Büyük bir alçakgönüllülükle konuşur:

GIULIANA : Karar veremiyorum... yalnız bir kadın değilim çünkü... her ne kadar... bazan... ayrı... gibiysem de... hayır, kocamdan değil, vücutlarımız... ayrı. Siz bana dokunsanız, acı çekmezsiniz... ha? Ne diyordum? A, evet... Hastaydım ben, evet... ama düşünmemeliyim bunu, bütün başıma gelenin hayatım olduğunu düşünmeliyim yani... işte... özür dilerim... çok özür dilerim.

Anlıyamadığı için üzgün ve alçalmış gibi, onu dinlemektedir Türk. Çekingen bir yürüyüşle uzaklaşır Giuliana. Türk kederle başını sallar ve anlamaktaki güçsüzlüğünü tekrarlar :

DENİZCİ : Bayan! Eğer kendinizi iyi hissetmiyorsanız size yardım edeyim. Neden eve gitmiyorsunuz? Burası çok soğuk. Anlamıyorum, anlamıyorum!

Giuliana dinlemez artık onu. Uzaklaşmıştır.

Zaman ilerlemiştir. Şafak söker. Gök, bataklığın üstünde açılmaktadır. Türk gemisinin güvertesinde denizciler önde ve arkadaki halatları çözmek için çalışmaktadırlar. Depoların arkasından çıkan bir arabadan palamarcılar iner. Hızla salarlar ipleri. Uskur suya çarpar. Römorkör kanalın ortasına doğrultur burnunu, gemi ağır ağır ayrılmağa başlar.

Büyük bir barakanın, depoların önünde enkaz ve demir yığınlarının arasında, duvara karşı oturmuş olan Giuliana, kanalın öteki kıyısını örten bir perde gibi açı-

lan geminin kalkışına bakmaktadır, kımıldamaksızın. Gemi kaybolurken, ışık geniş bataklıkların üstünde hızla yükselir.

Giuliana, önünde açılan bu dünya tiyatrosunu, şaşkın ve yorgun bakışıyla izler. Büyük ambarın eğik yüzü altında, belki de, hiçbir şey olmadığını düşünür. Kalkar, ağır ağır uzaklaşır.

ANIC'in alanı. Park. Dış. Gündüz.

Çayırdaki otlardan, yerdeki yarıklardan gizemli buharlar yükselmektedir. Yüzü dumanın içinde, bir ateşi söndürmek ister gibi o yarıkları çiğneyen Valerio Giuliana'dan az ötede oynamaktadır. Biraz sonra annesi çağırır :

GIULIANA : Valerio?... Valerio, gidelim, gidelim... ha?

Çocuk kımıldar, bir su birikintisinin içinde sıcak su ve buhar fışkırtan bir musluğa bakmağa durur ama. Dönüp Giuliana'ya sorar:

ÇOCUK : Niye hep böyle yapıyor?
GIULIANA : Bilmiyorum.

Büyük bir fabrikanın parmaklığına doğru yürürler, ama çocuk annesinin ellerinden kurtulup iç tarafa geçer. Yolun ortasında durup yukarı bakar : siyah küleler, buhar kütleleri çıkaran soğutma bacaları, iki demir bacadan çıkan sarı duman. Giuliana, endişeyle, peşinden gelip elinden tutar; her zamanki gibi ona anlaşılmaz bir ezginlik veren Anic'in yapılarına bakar o da.

GIULIANA : Valerio!

ÇOCUK : O duman niçin sarı?

GIULIANA : Zehirli çünkü.

ÇOCUK : Öyleyse ordan bir kuş geçerse, ölür.

GIULIANA : Evet, ama artık kuşlar bunu biliyor ve ordan geçmiyorlar.

Geri döner, parmaklığın içinden ana yola çıkıp kapıya doğru yönelirler.

Uğrak Kitabevi Yayınları için basında çıkan yazılardan :

MARKSİZM VE ŞİİR :

«Thomson, şiirin kaynağını incelemekle işe başlıyor ve özünü bulmaya yöneliyor. Şiirin özünden görevine geçiyor; böylece şiirin gerçekleştirdiği pratiğin ne olduğunu açıklıyor.»

Selâhattin Hilâv (Ant dergisi)

«Toplumcu şiirin geliştiği şu günlerde önemli bir kitap bu. Thomson, şiirin nasıl toplumun ayrılmaz bir ögesi olduğunu, şiirin gelişiminin toplumun gelişmesiyle tam bir paralellik gösterdiğini belgitlemeye çalışıyor.»

Doğan Hızlan (ABC dergisi)

HİROŞİMA SEVGİLİM :

«Çağdaş sinemanın en büyük eserlerinden biri olan filmin senaryosu, modern senaryonun en iyi örneklerinden biridir. Adeta erişilmez bir şiirdir bu senaryo. Birbirine geçen diyaloglar iki insanın dramını, Hiroşima'da karşılaşan Nevers'li bir kadınla Hiroşima'lı bir erkeğin dramını anlatır.»

Cengiz Tuncer (Akşam gazetesi)

UĞRAK KİTABEVİ

Ülkemizde de büyük ilgiyle karşılanan **Kadınlar Arasında**, **Gece**, ve **Batan Güneş** filmlerinin başarılı yaratıcısı Antonioni, çağımızın en ilginç sinemacılarından biridir. Değişik açılardan ele aldığı yakın konularıyla çaşdaş kadın ve erkeğin duygularını ve burjuva yaşamını eleştirir filmlerinde. İlk renkli çalışması olan **Kızıl Çöl**'de, bunalımlı bir kadının çevresinde yeni boyutlar kazanarak anlatılan, çağımızın tedirgin, geleceğinden kuşkulu insanından başkası değildir. Öbür filmleri kadar beğenilmiş olan **Kızıl Çöl**, 1964 Venedik Film Festivali Altın Aslan armağanını almıştır.

kapak : gürol sözen
BOZAK Matbaası — Istanbul — 22 57 26

5 Lira